

ВІРТУАЛЬНА КНИЖКОВА ВИСТАВКА

Як зробити якісну віртуальну
виставку в Power Point,
Canva та Google Slides?

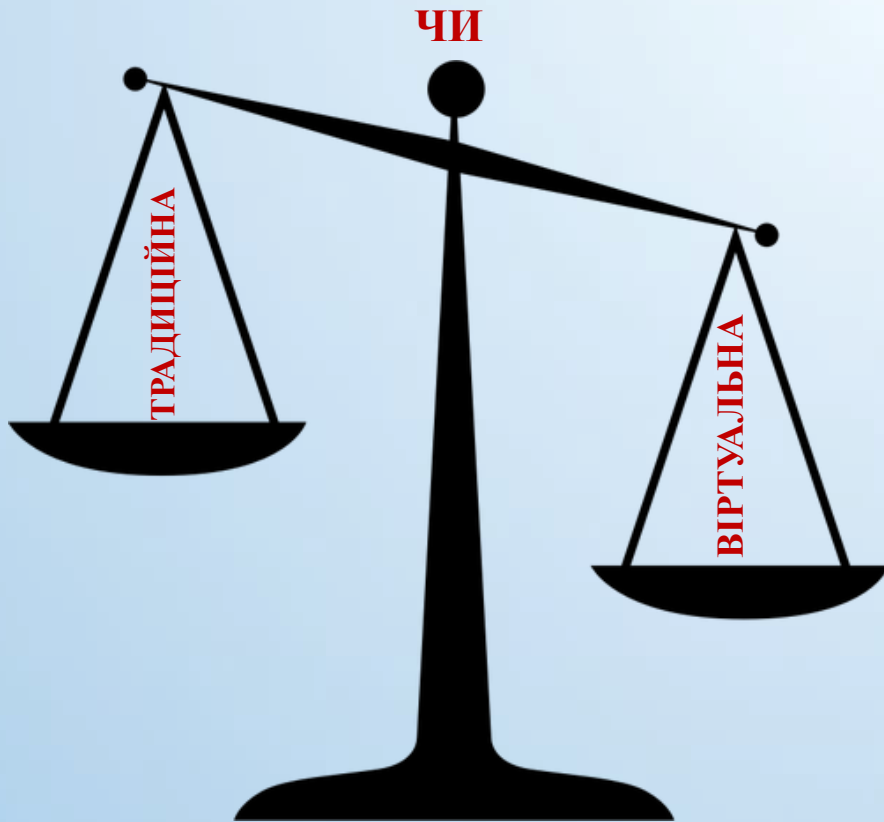
- У сучасних умовах віртуальна книжкова виставка є однією з найпоширеніших форм презентації бібліотечного фонду в мережі Інтернет, ефективним інструментом надання доступу до інформаційних ресурсів з різної тематики, засобом інформування дистанційних користувачів про нові надходження

- Віртуальна виставка – публічний показ у мережі Інтернет за допомогою вебтехнологій віртуальних образів спеціально підібраних і систематизованих творів друку та інших джерел інформації, а також загальнодоступних електронних ресурсів, що пропонуються віддаленим користувачам бібліотеки для ознайомлення і використання

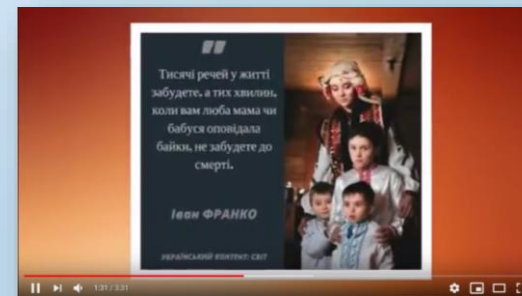
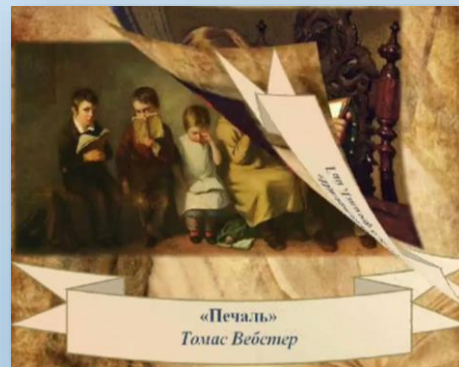
Переваги віртуальної виставки над традиційною

- Забезпечення збереженості документів
- Мобільність
- Оперативність організації та можливість постійного поповнення новими документами
- Представлення документів у потрібній кількості
- Необмеженість терміну експонування документів
- Можливість перегляду змісту окремих документів
- Розкриття змісту представленого видання за допомогою анотації
- Доступність: можливість дистанційного перегляду виставки без відвідування бібліотеки
- Використання аудіо, відео, допоміжних матеріалів
- Мінімальні затрати

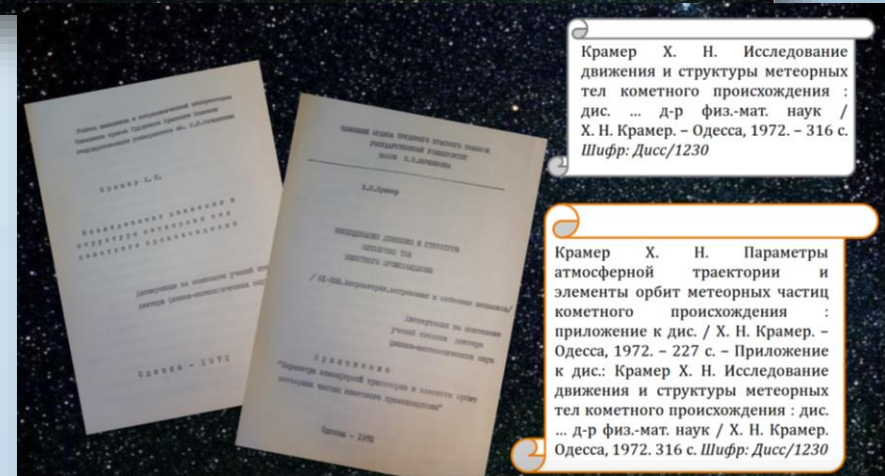
Моделі віртуальних виставок

- Фотовиставки: <https://cutt.ly/XjeJQOk>
- Виставки з аудіосупроводом: <https://youtu.be/9RrfDrrGEVU>
- Виставки-«листівки» за окремим невеликим літературним твором
- Виставки-«ілюстрації» з «багатим» мультимедійним контентом (відео, аудіо):
<https://youtu.be/ZmNdDyG4Y9A>
- Розгорнуті виставки – з розділами, цитатами, ілюстраціями, текстом, відео- та аудіоматеріалами:
<https://youtu.be/OY8DQ8hpJQQ>
- Тематичні виставки: <https://youtu.be/ZTTpfh76MeA>
- Книжкові виставки – «Стрічка часу»
- Виставки – вікторини, презентації, казки, подорожі, кросворди, питання, цитати, хроніки та ін.:
<https://youtu.be/8VBnMvdTwd0>

Що має бути представлено на віртуальній книжковій виставці?

- Зображення обкладинки книжки, вступ, передмова
- Аналітична інформація: анотація, відгуки читачів
- Бібліографічні дані (бібліографічний запис та шифри фонду бібліотеки)
- Оцифровані частини книжки: розділи, найцікавіші витяги тощо
- Посилання на повні тексти книги, якщо вони доступні в бібліотеці або в мережі Інтернет
- Додаткова інформація

Додаткова інформація

- Посилання на інтернет-ресурси, біографії, критичні статті, рецензії, відгуки, тематичні сайти
- Відомості про наявність книг в інших бібліотеках, інтернет-магазинах тощо
- Зображення: портрети, ілюстрації, світлини тематичного характеру
- Біографічні, бібліографічні, енциклопедичні відомості за темою виставки (біографії авторів та інших персон, історичні відомості, бібліографічні списки)
- Вказівка про можливість замовити електронну копію
- Вказівка про можливість замовити книгу по МБА

Серед спадщини італійського середньовічного юриста, представника школи посталекаторів (комментаторів) герцога Убалді з роду де Убалдіс (1327-1400) – нині теми виставки висвітлює її бібліотека П. П. Тимченка

Baldus de Ubaldis (1327-1400). *Prima et secunda [quinta] pars consiliorum domini Baldi de Perusio / Recensuit Matthaeus Antonianus... – Lugduni [Lyoni]: excudebat Claudius Seruanus, 1559. – Pars 1-5.*

<http://rarebook.onu.edu.ua/8081.handle/124456789/11005>
<http://rarebook.onu.edu.ua/8081.handle/124456789/11006>
<http://rarebook.onu.edu.ua/8081.handle/124456789/11007>

Випускник Новоросійського університету **Іван Юрійович Тимченко** (1863–1939) був видним учнем та прекрасним педагогом, що віддав своїй *alma mater* більше півстоліття плодотворної діяльності. За часів Новоросійського університету І. Ю. Тимченко був обраний професором на кафедрі чистої математики, в Одеському університеті до 1938 р. очолював фізико-математичний факультет. Він був також одним із засновників та організаторів Одеського політехнічного інституту. Вчений, якого вирізняла різнобічна та ґрунтовна ерудиція, був автором змістовних праць у галузі історичної математики та теорії аналітичних функцій.

І. Ю. Тимченко володів унікальною особистою бібліотекою. Її формування почалося в ході закордонних відряджень у 1890–1904 рр., здійснених Іваном Юрійовичем ще на посаді приват-доцента. У результаті було створено чудове зібрання видань праць з математики, фізики та інших наук, до складу книжкового зібрання входило близько 200 стародруків.

Після 1917 р. місцем зберігання особистого книжкового зібрання І. Ю. Тимченка стала бібліотека Математичного кабінету при Фізико-математичному факультеті – допоміжної установи Інституту народної освіти в Одесі – правонаступника ІНУ. Після відновлення Університету в 1933 р. бібліотека Кабінету стала частиною фізико-математичного факультету, а на початку 1980-х рр. література з цього підрозділу влилася в основні книжкові фонди університетської бібліотеки. Стародруки з колекції І. Ю. Тимченка поповнили фонд відділу рідкісних книг та рукописів Наукової бібліотеки ОНУ.

Серед авторів математичних трактатів з книжкової колекції І. Ю. Тимченка – найвизначніші представники вчених кіл як Середньовіччя і Відродження, так і Нового часу: англійський філософ, математик, логік XIV ст. Річчард Сусіот; один з найбільш відомих французьких вчених XIV ст. Нікола Орем (або Мікола Оремакаллі); італійський математик доби Відродження Лука Паволоді; математик, механік, топограф Нікола Тарталья (справжнє ім'я – Фонтана); автор численних трактатів з філософії, медицини, математики, механіки, астрономії Джироламо Кардано; його учень, засновник методу рішення рівнянь четвертого ступеня Луїджі Феррарі; математик, інженер-гідралік Рафаель Бомбеллі; теоретик математичного аналізу Бонавентура Кавалері; філософ-гуманіст, логік і математик П'єр де ла Раме (Рамус); знаменитий математик Франсуа Вієт; філософ, математик, механік, фізик і фізіолог, творець аналітичної геометрії і сучасної алгебраїчної символіки Рене Декарт; Леонард Ейлер, філософ Томас Гоббс; один з творців класичної фізики,

З рештою книжкового фонду можна ознайомитись за адресою:
вул. Преображенська, 24.

а також за посиланням:

<http://rarebook.onu.edu.ua/8081/>

Виставку підготували:
О. В. Полевщикова,
М. В. Алексєєвко

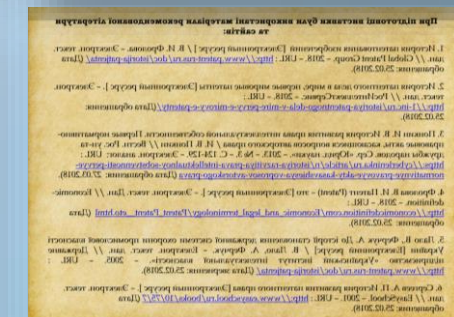
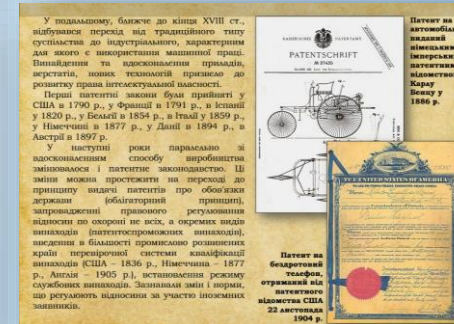
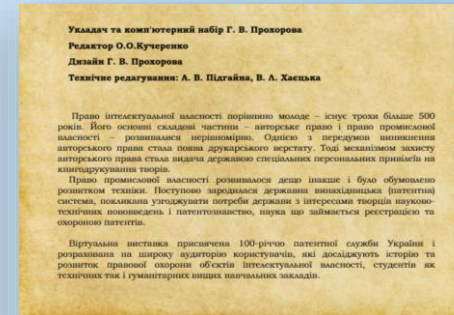
за участю Г. В. Великодної

При використанні матеріалів віртуальної виставки посилання на офіційний сайт
Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова є обов'язковим!

Етапи підготовки віртуальної книжкової виставки

- Продумайте модель віртуальної книжкової виставки
- Оберіть тему
- Визначтесь з матеріалом, який буде необхідний для створення виставки
- Підготуйте необхідні книги та ілюстрації
- Зробіть схему виставки
- Технічна підготовка
- Відскануйте необхідні вам ілюстрації, підготуйте текстові матеріали
- Оформлення роботи у Power Point або на інших сервісах

Використано фрагменти віртуальної виставки «Історичний шлях національного патенту» Харківської ДНБ ім. В. Г. Короленка: <https://cutt.ly/zje7xu>

Структура віртуальної книжкової виставки

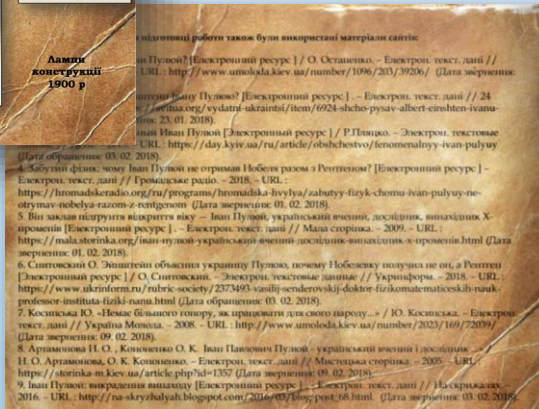
- Титульний слайд: назва бібліотеки, назва виставки, відомості щодо назви, форма віртуальної виставки, рік її віртуального експонування

- Слайд-вміст, що представляє всю сукупність експонованих видань

- Наступні слайди – розповідь про окремі видання/авторів
- Прикінцеві слайди – контактна інформація, запрошення в бібліотеку

Використано фрагменти віртуальної виставки «Іван Пулюй: життя в ім'я науки» Харківської ДНБ ім. В. Г. Короленка: <https://cutt.ly/rje7UGX>

**Приклади
фрагментів віртуальних
книжкових виставок**

«Людина з “хімерним йменням”» (до 125-річчя від дня народження Майка Йогансена) Харківської ДНБ ім. В. Г. Короленка (<https://cutt.ly/rh5pboxd>)

А нас, ти, що знав заран пісно,
Заплатиць у трині кали й коріню,
Вперць комісний проєкти й сажне,
Тиниу блажитий слан оповине,
Закнав лісним очма сосору,
І знайдеться десь переручений коринь,
Також незграбий, також червуваний і бурий,
Що дря його названнє не стане тиць.
Ще раз поліуть в історю
І наречуть йому хімерне ймення: — Йогансен.

— Йогансен.

Людина з «хімерним йменням»

Віртуальна виставка до 125-річчя від дня народження Майка Йогансена

Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
Укладання, комп'ютерний набір та дизайн: О. М. Дмитрієва.
Редактор: О. О. Кучеренко.

Майк Йогансен (1895–1937) — непересна особистість, один із найоригінальніших письменників українського відродження 1920-х років, кумира постать літературної молоді наших днів. Віртуальна виставка «Людина з “хімерним йменням”», підготована до 125-річчя від дня його народження, має на меті розкрити основні грані його самбутового таланту, предствити твори письменника з фонду ДНБ ім. В. Г. Короленка, надати можливість для подальшого знайомства з його життям і творчим шляхом.

Зміст:

- Біографічна довідка
- Сам про себе
- Описи сучасників
- Автор першого українського пригодницького роману
- Засновник традиції українського художнього репортажу
- Дитиний письменник
- Перекладач
- Талановитий діяч
- Видвець, редактор, журналіст
- Людина з хімерним йменням: гімною
- Рецензії

Харків 2020

Йогансен Майк (Михайло) Герасійович (1895–1937) — поет, прозаїк, сценарист, перекладач, теоретик літератури і мовознавства. Народився в перемісті м. Харкова (батько — обрусівлий князь, унотель німецької мови в гімназії Харкова, мати — українка з роду старобільських козаків). Починаючи освіту здобув удому, потім навчався в класичній гімназії в Харкові. Заклюював літературно, мовами, спортом. Разом з своїм сусідом і приятелем М. Ветуховим (йогодім — відомим учнем біології) вивчає фізику у Харківщині. Заклює історіо-філологічний факультет Харківського університету (1917) зі спеціальності магістра філології. Володіє багатьма європейськими мовами. Виглекова у школу Харкова, викладач у Харківському інституті народної освіти, досліджує особистість говірок с. Шляхана на Південщині, написав підручник з української мови. Брав участь у складанні проєкту української правопису (1928), розробив проєкт літературного українського письма. Ініціатор літературно-мистецького вісника (писав російською та німецькою мовами, згодом уся спалив). Після 1917 р. писав українською мовою, перші поезії були надруковані 1921 р. в журналі «Вісник». Той-ж видав його першу збірку «Діторо». У середині 1920-х рр. підготував збірку прозових творів «17 хвилин» та проєкційний роман «Пригоди Мак-Лейстона, Гаррі Руперта та інших» (у 1925 р. вийшло 10 випусків цього твору, загальною накладом 100 тис. прим.). У співпраці з Ю. Лявренченко написав сценарій фільму «Землю» (режисер О. Довженко), разом з М. Хвильовим та Остапом Вишнюком — сценарій оперет «Міада» і «Алло на хвилі 477» (поставлені в харківському театрі «Берегівка»). Був одним з фундаторів спільної письменницької «Гарт». Згодом переїхав до Вільної академії пролетарської літератури. Під час репресій в УСРР, що розпочалися на початку 1930-х рр., виліз у райком нарбуту майже, де підготував збірку нарисів «Нос-Чаги на Ембаї» (1936). Через небажання пристосуватися до вимог офіційної критики, яка розпочала його переслідування, став писати для дітей: опублікував ряд оповідань, зокрема «Кроби», «Мік-Чидіо», «Собака, що лавів на дерев», «Жує мандолі» і т. ін. 18 серпня 1937 р. був заарештований і 27 жовтня того ж року страчений у Лук'їнівській тюрмі в м. Києві. Реабілітований 20 березня 1958 р.

За матеріалами статті: Лева, Д. М. Йогансен Майк (Михайло) Герасійович // Д. М. Тимко // Енциклопедія історії України // Інститут історії України, м. Історія України. — Київ, 2006. — Т. 3. — С. 653.

Поет, сценарист, новеліст, автор граматик, поетик, словників, численних перекладачів і мов усіх народів світу

Пало люлькю, маю проєрє серце і асьні очі.

Я дуже люблю слово і я думаю, воно відповідає мені любов'ю.

Не перемінював своєчасно прізвища на «грецький» або «Стефан», биць замочивши від ширшої української критики.

Я знаю: загибу

Я стверджував, що арешти українським письменникам є результатом розумності й безсилля керівників партії й радянської влади.

Оселившись в царстві тіней, буду вести розумну бесіду на повітрі з митловою, що мене позаволяє у сузіз напелатів грошею.

Але я буду з ними говорити українською мовою, бо вірою, що наша квіткача Батьківщина є діамант у гроні вільних народів світу. І ще я скажу там, у царстві тіней, що я, Майк Йогансен, був при житті і замислюю по смерті одних із кращих поетів української оновленої землі.

Сам про себе

Людий автор // Універ. вісн. — 1929. — № 2. — С. 54. (Позивний про себе)

КОЖНИЙ ПРО СВОЄ

ЛЕДАЧИЙ АВТОР

Пісьва хороші вірші й погану прозу до 1928 року. В 1928 р. отримав її почав писати хороши прозою. Не перемінював своєчасно прізвища на „Грицько“ або „Стефан“, биць замочивши від ширшої української критики. Улітись став відомий і проєкт люлькю, як редактор альманаха. Написав укупі з соціалізму й голострою стани «Юрціком сценарій „Землю»». На проєкті самого аруаручушу і биць старанно змовчан, управління проєкти дла чубиць обирали: мнотворити і мнотворити від багатьох поетів. Сам, бривши чоловіком ласачим, не управився нікого обирали. Ні одного твору свого мене, пуса вигодили, а бороза начисто, керуючись принципом економії часу.

Прийом творчості дуже оригінальний і чужерідний. Творю, слички коло споу і мнотворити перо в атрамент. Пишу на чистому папері. Органічно не могу писати на повітрі з митловою, що мене позаволяє у сузіз напелатів грошею. Найбільшого нахнення зазнаю у соціалізму й голострою стани «Юрціком сценарій „Землю»». На проєкті самого аруаручушу і биць старанно змовчан, управління проєкти дла чубиць обирали: мнотворити і мнотворити від багатьох поетів. Сам, бривши чоловіком ласачим, не управився нікого обирали. Ні одного твору свого мене, пуса вигодили, а бороза начисто, керуючись принципом економії часу.

Майк Йогансен.

Авантюрний роман «Пригоди Мак-Лейстона, Гаррі Руперта та інших» став ще й першим українським бестселером, оскільки протягом року його тираж сягав 100 тисяч примірників.

Кур'єр Сколиць: Як він компоував цей детектив? От як. Кожної п'ятниці він повинен був здавати черговий розділ — точно один аркуш. В четвер надвечір (!) Майк випивав пляшку пива (загалом Майк не вживав спиртного: горілку не любив, у вині не добрав смаку). Бо писав діло на Майка як сніготвориню, — лавас перестати гадому в передроблені басонній мові, потім промандас, сів до столу і став перед собою з правої руки стопку чистого паперу. Шир телефонного апарата висмикував з розетки — щоб ніхто не подивиня. До ранку на столі перед Майком — з лівої руки — лавало різно двадцять списаних аркушів: Майк писав дуже дрібним акуратним письмом і омівував у сторинку точно длі тисячі знаків.

Автор першого українського пригодницького роману

Роман є класичною літературною містифікацією. Йогансен предствав його як переклад твору німецького письменника українського походження Антона Райнке, який працював під псевдонімом Вілі Вецеллєв. Йогансен також подав вигаданіх перекладача і видавця, чиї імена приховано за критикою.

Ростислав Мельників: Написаний у краєчї традиції пригодницького роману, цей твір має також і низку рис, характерних саме для йогансенівського літературного експерименту: жорстоко виражена інтелектуальність, напружено подієва змінюваність «надріза» та місце іншого розортання (Америка, Британія, Франція, Африка, Україна), демонстративний монтаж окремих епізодів, подекуди навіть епатаніми... Все це нагадує на багатолінійний і багатоплановий сюжет, що відбувається доволі історії родини Лейстона.

Йогансен, М. Пригоди Мак-Лейстона, Гаррі Руперта та інших. — 105 с. — Б. в. — Харків. — Харків: ДНБ, 1925. — С. 106.

У 1928 р. Майк Йогансен став ініціатором створення двох часописів — художньо-літературного журналу «Літературний армарок» та історико-літературного щомісячника «Універсальний журнал».

Кур'єр Сколиць: Ідея утворення журналу-альманаху «Літературний армарок» належала Майку Йогансену. Та тільки підхова ІІ гарний та беручий до всього гострого й сенсаційного Микола Хвильовий [...] Майк полерхав теж був надміру захоплений «Літературним армароком» — підридав нові й нові видання для оформлення і здратував втратив з перших номерів, а може, вкрав перший [...] Та хуто Майк до себе остигасти — він взагалі не вмів довож носитися з жемією ідеєю, йому набридло.

М. Літературний армарок: альманах. — Харків, 1928. — 30 с.

Видавець, редактор, журналіст

«Немає в світ такої речі, що за неї не можна б цікаво розповісти» — ці слова стали гаслом «Універсального журналу».

Кур'єр Сколиць: І Майк повалився від ярмарку тикати, тим паче, що з нього вже зародилася нова ідея: створити зрешом оригінальний журнал, не знамено, що в українській журналістиці типу англійського «меленга» — «Універсального журналу» — «УЖ».

М. Універсальний журнал — УЖ. — Харків, 1928. — 192 с.

Майк Йогансен у календарі на 2020 рік «Лавганін 5» / автори — Олександра Шведченко та Сергій Бикове, ілюстрації — Ната Сорока).

У 2011–2013 рр. в Харкові проходила Міжнародний літературно-мистецький заїд «Йогансен-фест».

З 2012 р. в Україні проводиться конкурс художнього репортажу імені Майка Йогансена «Самовидець».

Йогансен і ми

Профіль Майка Йогансена в проєкті «Розповідь Видаччє Сивою»

Ростислав Мельників: «Ландшафти трансформації»

В 1989 Мелков, В. Микола Йогансен // Гіація: мифологія / Василь Мелков. — Київ, 1977. — С. 200.

Лавна Майка Йогансена в електронній бібліотеці «Культура України»

Костеню, Н. В. 3 історії українського віршованства. Майк Йогансен. Елементарні закони версіфікації (віршівання) [Електронний ресурс] / Н. Костеню // Філологічні семінари. — 2010. — Вип. 13. — С. 8–14. — URL: http://elibrary.kyiv.ua/elib/078_2010_13_4

БЗ-20672 Лавренченко Ю. Майк Йогансен // Розстріляне відродження: антологія 1917–1933: поезія — проза — драма — есей / [авт. нарисів та упоряд.] Юрій Лавренченко. — Мюнхен, 1959. — С. 148–151. — С. 150.

К2-88633 Мельників, Р. В. Майк Йогансен: ландшафти трансформації / Ростислав Мельників. — Київ: Сміологік, 2020. — 156 с.

БЗ-30654 Мельників, Р. В. Людина з хімерним йменням / Ростислав Мельників // Вибрані твори / Майк Йогансен. — Вид. 2-ге, доповн. — Київ, 2009. — С. 5–30.

Б Мельників, Р. В. Югурт, муршанний король: з нагоди ювілею Майка Йогансена / Ростислав Мельників // Дивослово. — 2015. — № 10. — С. 40–45.

Рецензії

М Платораді, В. Перший пригодницький роман на Україні // В. Платораді // Вітчизна. — 1980. — № 1. — С. 213–214.

К5-17297 Ткачик, І. Іронічний дискурс українського літературознавства 1920-х років // І. Ткачик // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. — Ужгород, 2011. — Вип. 16. — С. 308–311.

Цимбал, Я. В. Як створювався український репортаж? [Електронний ресурс] / Ярина Цимбал // ЛітАгент. — URL: <http://litagent.com/2016/10/28/mayk-yohannesen-jakoho-my-lyubimo>.

Цимбал, Я. В. Як створювався український репортаж? [Електронний ресурс] / Ярина Цимбал // День. — 2016. — 12 лют. — URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/media/yak-stvoryuvayutsya-ukrainskye-reports>.

КЗ-62725 Черемська, О. Майк Йогансен як мовознавець / Ольга Черемська // Культура слова / Нац. акад. наук України, Ін-т укр. мови. — Київ, 2016. — № 84. — С. 187–195.

«Іван Котляревський. Безсмертна Енеїда» Харківської ДНБ ім. В. Г. Короленка (<https://cutt.ly/Gh5g3Lo>)

Іван Котляревський
Безсмертна ЕНЕЇДА

Виставка однієї книги

Укладання, комп'ютерний набір і дизайн О. М. Дмитрієва
Редактор О. О. Кучеренко

В оформленні виставки використані ілюстрації Анатолія Базилевича до видання «Енеїди» 1968 р.

«Безсмертна «Енеїда» – виставка однієї книги, що продовжує розкривати фонд ХДНБ ім. В. Г. Короленка і розповідає про видання цього твору з різних епох, проілюстровані різними художниками, в т. ч. перекладені іншими мовами. Виставка підготовлена до 250-річчя від дня народження І. П. Котляревського, адресована широким колам користувачів.

© Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка, 2019

«Енеїда» – українська бурлеско-трагедійна поема, написана Іваном Котляревським на сюжет однойменної класичної поеми римського поета Вергілія. Складається з шести частин, на відміну від дванадцяти частин Вергілія. Написана чотиритопним ямбом. Розповідає про пригоди троянського отамана Енея, який після зруйнування батьківщини ворогами, за кілька років поневірянь, разом зі своїм козацьким військом заснує омріяну державу в Римі, майбутню імперію. Поема написана в добу становлення романтизму, на тлі ностальгії частини української еліти за козацькою державою. Це перший твір розмовною українською мовою, від якого починається відлік нової української літератури. Перші три частини поеми були видані в 1798 р., у Санкт-Петербурзі, без відома автора, під назвою: «Енеїда, на малоросійській мові перекладена І. Котляревським». Повністю «Енеїда» вийшла в світ після смерті Котляревського в 1842 р. Поема є першою класичним джерелом з українознавства, української літератури та культури XVIII ст.

Зміст: [Текст](#) [Ілюстрації](#) [Переклади](#) [Ліюстрації](#) [Джерела](#)

Першодруки і перевидання

Інтерес до безсмертного твору Котляревського не згасав вже двісті років. Легендарна поема живе в сотнях перевидань багатотисячними накладками – від книжечок у серії «Дешева бібліотека» та скромних видань буремних часів Визвольних змагань і Другої світової до міні-видань і розкішних подарункових фоліантів.

Б 57251 Котляревський, І. П. Енеїда на малоросійській мові перекладена І. Котляревським. – у Санкт-Петербурзі: і п'ятачно в т.ім. І. Глазунова, 1808. – 148, 28 с.

Друге неповне видання «Енеїди» (I–III частини), надруковане у 1808 році на основі видання 1798 року – найдавніше, що є у фонді ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Як і перше, вийшло без відома і згоди Котляревського. Текст поеми і словник було скопійовано з помилками. Зберігається у науково-дослідному відділі документознавства, колекції рідкісних видань і рукописів.

Б 8349 Котляревський, І. П. Виргилієва Енеїда на малоросійській мові перекладена І. Котляревським. Ч. I–VI. – Харьков: у Унів. тип., 1842. – 425 с. разд. паг.

Перше повне видання «Енеїди» побачило світ тільки після смерті Котляревського, в 1842 р. З біографічних нарисів про письменника відомо, що він працював над поемою до кінця життя. Незадовго до смерті він продав рукопис зареяві Янну О. А. Волохоніну, який видав його завершений твір у шести частинах. У бібліотеках і приватних колекціях відомо менше десяти примірників цього видання. Видання з автографом філолога Миколи Сумцова зберігається у науково-дослідному відділі документознавства, колекції рідкісних видань і рукописів.

Б 2679 Котляревський, І. П. Енеїда на малоросійській мові перекладена І. Котляревським. – Санкт-Петербург: ізд. А. С. Суворина, [1889]. – 273, 10 с. – (Дешева бібліотека).

У 1879 р. видавець Олексій Суворін розпочав випуск загальнодоступної серії «Дешева бібліотека», маючи на меті видання низки книг вітчизняних і зарубіжних авторів усіх часів. Маленькі, кишенькового формату, книжечки видавалися масовим тиражем і коштували не більше 40 копійок, завдяки чому знайшли дорогу до найширших кіл читачів. Серія друкувалася на якісному папері в добре оформлених обкладинках. Серія друкувалася в 1879 до 1912 рр. побачило світ близько 500 книжок загальним тиражем понад мільйон примірників.

Б2-17879 Котляревський, І. П. Енеїда на українській мові перекладена / Іван Котляревський. [Гайдену (Німеччина)]: Заграв, [1946]. – 87 с.

Книга побачила світ у творчій групі перемічених осіб незабаром після закінчення Другої світової війни. Кооперативне видавництво «Заграв» у 1945–1948 рр. працювало у с. Гайдену (поблизу Гамбурга). Видавало тижневик «Українське слово», щільні підручники, книги релігійної тематики, художню творчість. Видавничий знак вивочав відомий художник Павло Ковжун.

200666 Котляревський, І. П. Виргилієва Енеїда на українську мову перекладена / соч. І. П. Котляревського; ізд. кн. магазина П. Ф. Панченко в Києве. – Житомир: Тип. А. О. Штеренко, 1886. – 304 с. – Збережено прависко оригіналу.

327 Котляревський, І. П. Виргилієва Енеїда на українську мову перекладена / соч. І. П. Котляревського. – Мід. 10-е, с портр. авт. – Москва: Тип. Вальде, 1890. – 251 с. – Збережено прависко оригіналу.

Б 8653 Котляревський, І. П. Енеїда, на українську мову перекладена / з мистецтвом і словником / Іван Котляревський; [обкл. Г. Сатиньков]. – Київ: Вид-во мистецтв С. Череванського, 1919. – 252 с.

Б 13081 Котляревський, І. П. Твори. Т. 1. Енеїда / Іван Котляревський; зі вступом і поясненнями Богдана Лепкого. – Берлін: Упр. слово, 1922. – XV, 205 с., 1 зр. портр. – Бібліотр. с. XII. – (Бібліотека «Українського слова» 4, 8).

Б 40588 Котляревський, І. П. Виргилієва Енеїда / Котляревський; текст і першою повного вида для ілюст. унікальною В. Щурат. – у Львові: з друку. Накл. т-ва М. Шевченка, 1924. – 184 с.

Б 94628 Котляревський, І. П. Енеїда / Іван Котляревський; [худож. С. Покорський]. – [Москва]: Упр. держ. вид-во, [1944]. – 262 с.

Б3-1741 Котляревський, І. П. Вергілієва Енеїда / Іван Котляревський; [вступ. ст. М. Поповича; іл. М. Дергуса]. – Київ: Майстерня Білицьких, 2006. – 199 с. : іл.

Б2-33853 Котляревський, І. П. Енеїда / Іван Котляревський; [в. А. Базилевича; худож. ред. С. Лук'яненко]. – Київ: Співбач, 2012. – 271 с. : іл.

Переклади

Незважаючи на багатогранність «Енеїди» Котляревського і складність інтерпретації її культурної специфіки, спроби відтворення художнього світу поеми іншими мовами робилися неодноразово. Нині вона перекладена російською (Ілля Бразін, Костянтин Худенський, Віра Потапова, Микола Ільїн), чеською (Marie Mařanová, Zdeňka Halusová, Jap Tureček-Jizerský), білоруською (Аркадій Кулешов), болгарською (Ірина Качанюк-Слех, Остап Грицай), англійською (Богдан Мельник), польською (Piotr Kurpy, Florian Neuwazny, Jerzy Jędrzejewicz, Jerzy Zagorski), грузинською (Аміран Асанідзе), есперанто (Геннадій Турков).

Б 128732 Котляревський, І. П. Енеїда / І. П. Котляревський; пер. с укр. К. Худенского; [вступ. ст. в биогр. справку П. Вольфського; худож. А. Довгала]. – Харьков: Харьк. кн. изд-во, 1961. – 303 с.: ил.

Переклад поеми російською мовою був головною справою життя полковника, інженера-винахідника Костянтина Худенського (1906–1966). Його високо оцінили фахівці, зокрема голова секції перекладів Ленінградського відділення Спілки письменників СРСР, один із головних дослідників творчості Котляревського Іраїма Абіалтонец: «Переклад, здійснений К. В. Худенським, має бут визнаний і набагато точнішим, і набагато художнішим, таким, що передає специфічну приналежність українського оригіналу» [6, с. 114].

Ілюстратори

Перші ілюстрації до «Енеїди» були зроблені ще у 1874 р. Порфирієм Мартинювичем. Ілюстрували цю книгу і видатні українські художники XX ст. Відомі малюнки Василя Корнієнка, Адальберта Штрена, Георгія Нарбута, Івана Падалки. У 1936 р. побачила світ «Енеїда» з ілюстраціями Мирона Левицького, у 1937-му – Михайла Дергуса. У повенний час поему ілюстрували Іван Іжакевич та Федір Ковалюк, Олександр Довгала, Анатолій Базилевич, у добу Незалежності – Валентин Гордійчук, Іван Будз та інші митці.

458535 Котляревський, І. П. Вергілієва Енеїда / Іван Котляревський; [іл. М. Г. Дергуса]. – [Київ]: Держ. літ. вид-во, 1937. – 153 с.: іл.

Б3-1741 Котляревський, І. П. Вергілієва Енеїда / Іван Котляревський; [вступ. ст. М. Поповича; іл. М. Дергуса]. – Київ: Майстерня Білицьких, 2006. – 199 с.: іл.

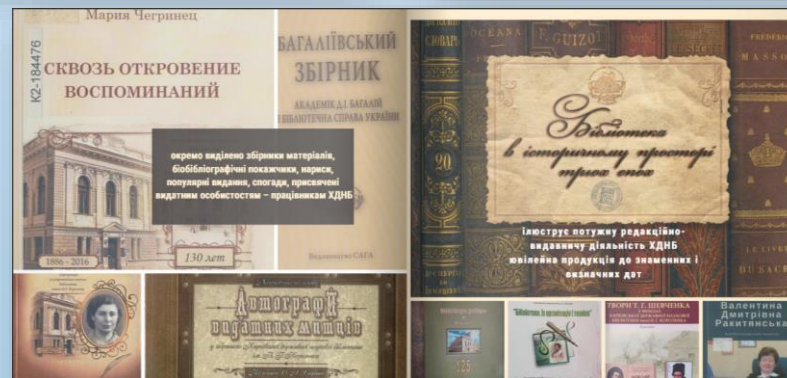
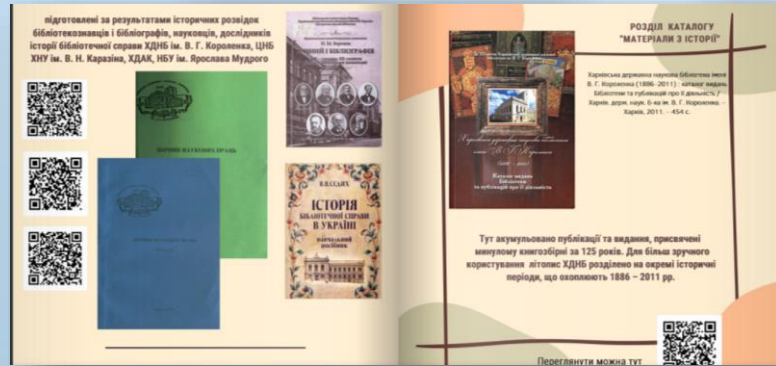
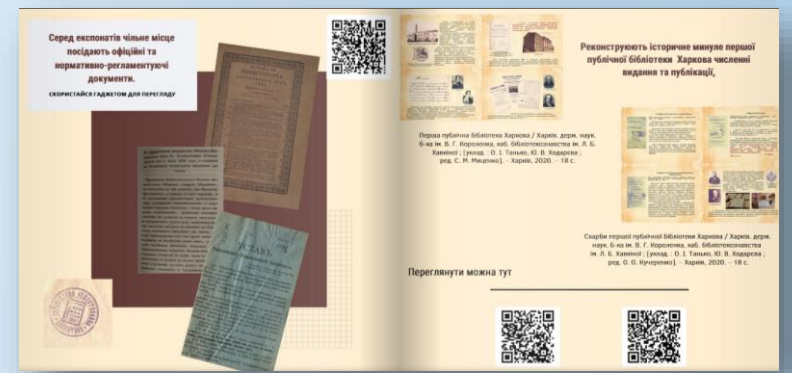
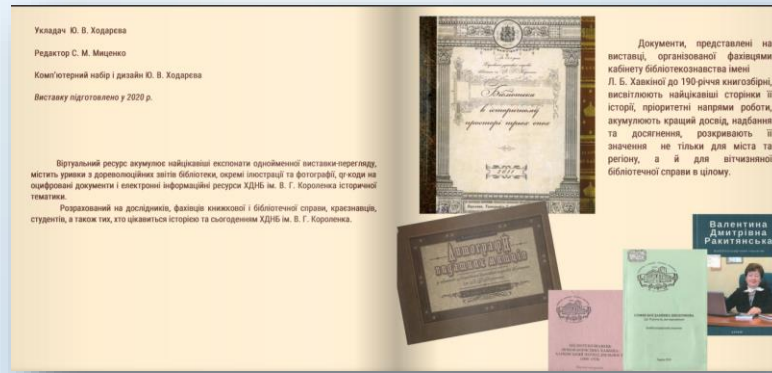
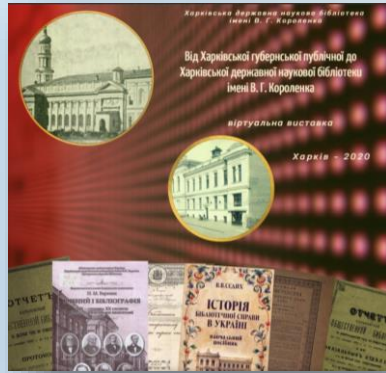
Михайло Дергус ще молодим художником виборив право на оформлення «Енеїди» у досить серйозному конкурсі за участю братів Кричевських та Івана Падалки. Ця перемога стала визнанням його таланту, «чудові, соковиті» такий близькі до змісту ілюстрації утворюють з текстом поему невід'ємну цілісність, відображають безпосередність, свободу і велич героїї поему. Нарешті ми бачимо справний український обличчя і образи, в яких можна впізнати і себе, і наших сучасників. Вони поєднують у собі як кумедність, так і безперечно героїзм», – написано у передмові до видання «Майстерні Білицьких» 2006 року.

Джерела

- Вікіпедія – Вікімаєнциклопедія [Електронний ресурс]. – Електрон. дан. – URL: <http://uk.wikipedia.org>. – Назва з екрану.
- Зайцева, В. Ілюстрування творів Івана Котляревського як культурна складова української національної графії першої половини XX століття [Електронний ресурс] / Зайцева Вероніка Іванівна. – Електрон. текст дан. – URL: http://elibrary.kh.ua/id/eprint/20358/1/V_Zaitseva_Feniks_MGU_IM.pdf (дата звернення: 21.03.2019). – Назва з екрану.
- Лебедєва, К. Енеїда був парубок моторний [Електронний ресурс] / Катерина Лебедєва // Бібліотека українського мистецтва. – Електрон. дан. – URL: <http://artlib.org/technique/box/parubok-motornyj> (дата звернення: 21.03.2019). – Назва з екрану.
- Льміна, П. Проект Енеїда. На випередження кіношаним думкам [Електронний ресурс] / Поліна Льміна // Українська графіка. – Електрон. дан. – URL: <https://life-art.com.ua/columns/2017/09/06/216289> (дата звернення: 21.03.2019). – Назва з екрану.
- Свердлов, Р. «Енеїда» в ілюстрації Анатолія Базилевича [Електронний ресурс] / Роман Свердлов // Роман Свердлов: офіц. сайт, блог та архів. – Електрон. дан. – URL: <https://svereduk.com.ua/eneida-x-illustratsiya/> (дата звернення: 21.03.2019). – Назва з екрану.
- Худенський, К. В. Справка мистця [Електронний ресурс] : сайт в мережі Інтернет / Ю. К. Худенський (Штрена). – Київ: Співбач, 2011. – 196 с. – URL: <https://www.com.ua/kotlyarevskij/docs/2011> (дата оформлення: 4.04.2019).

«Від Харківської губернської до Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка» (<https://cutt.ly/2h5hpDj>)

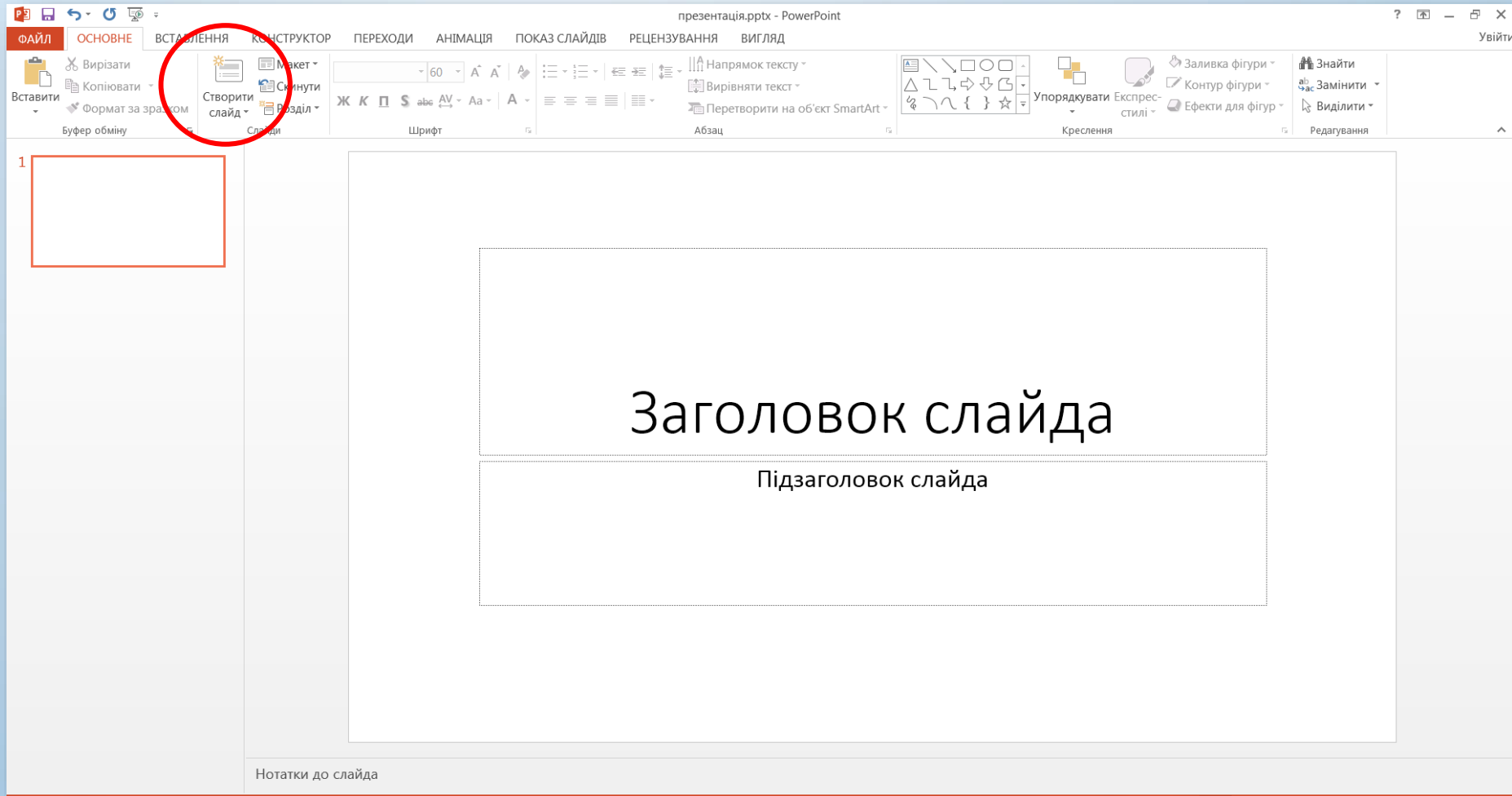

**Оформлення роботи
у форматі Power Point**

Крок 1

- Відкрийте файл у форматі Презентація Microsoft PowerPoint та назвіть його
- Створіть перший титульний слайд

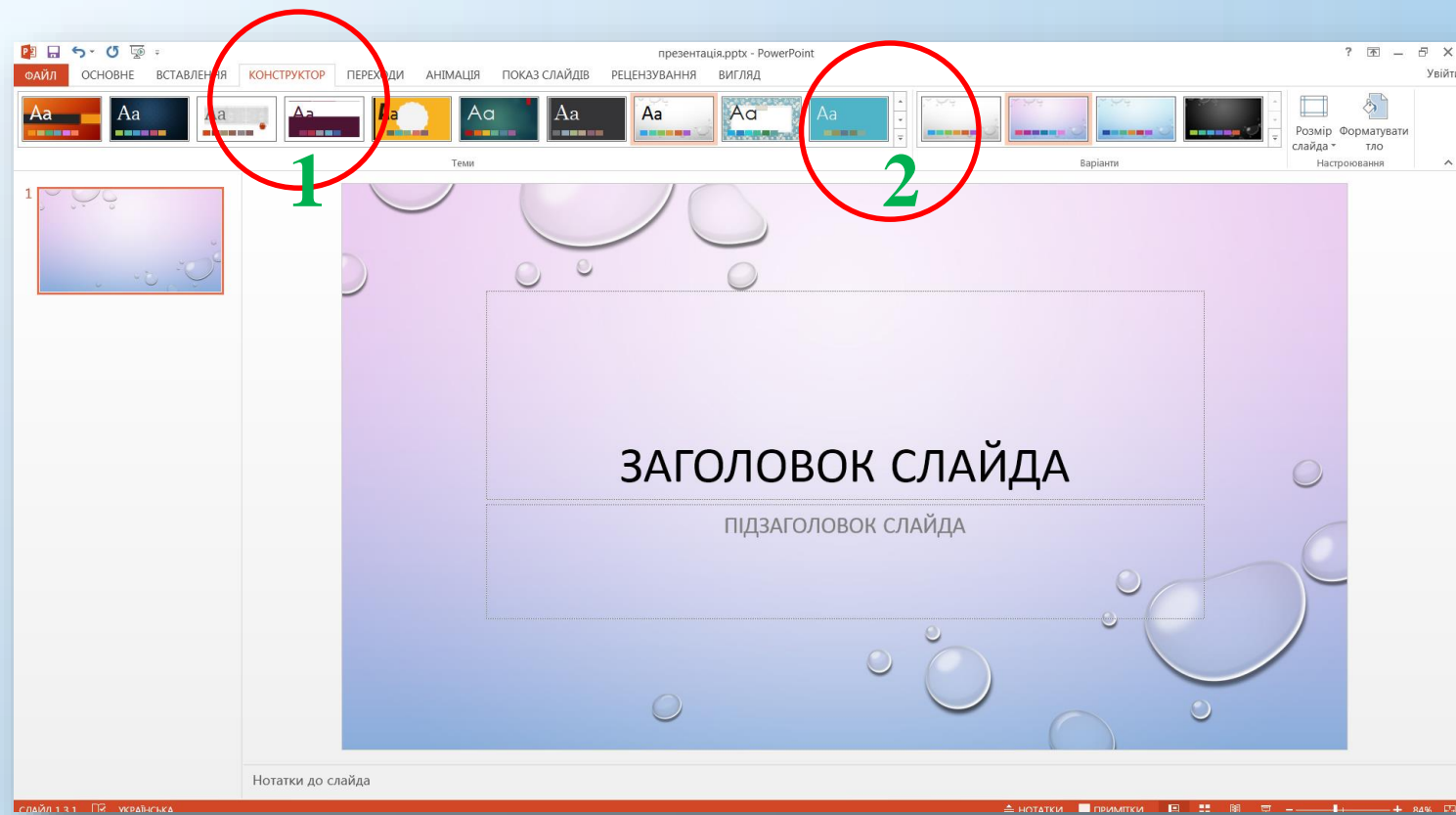

Крок 2

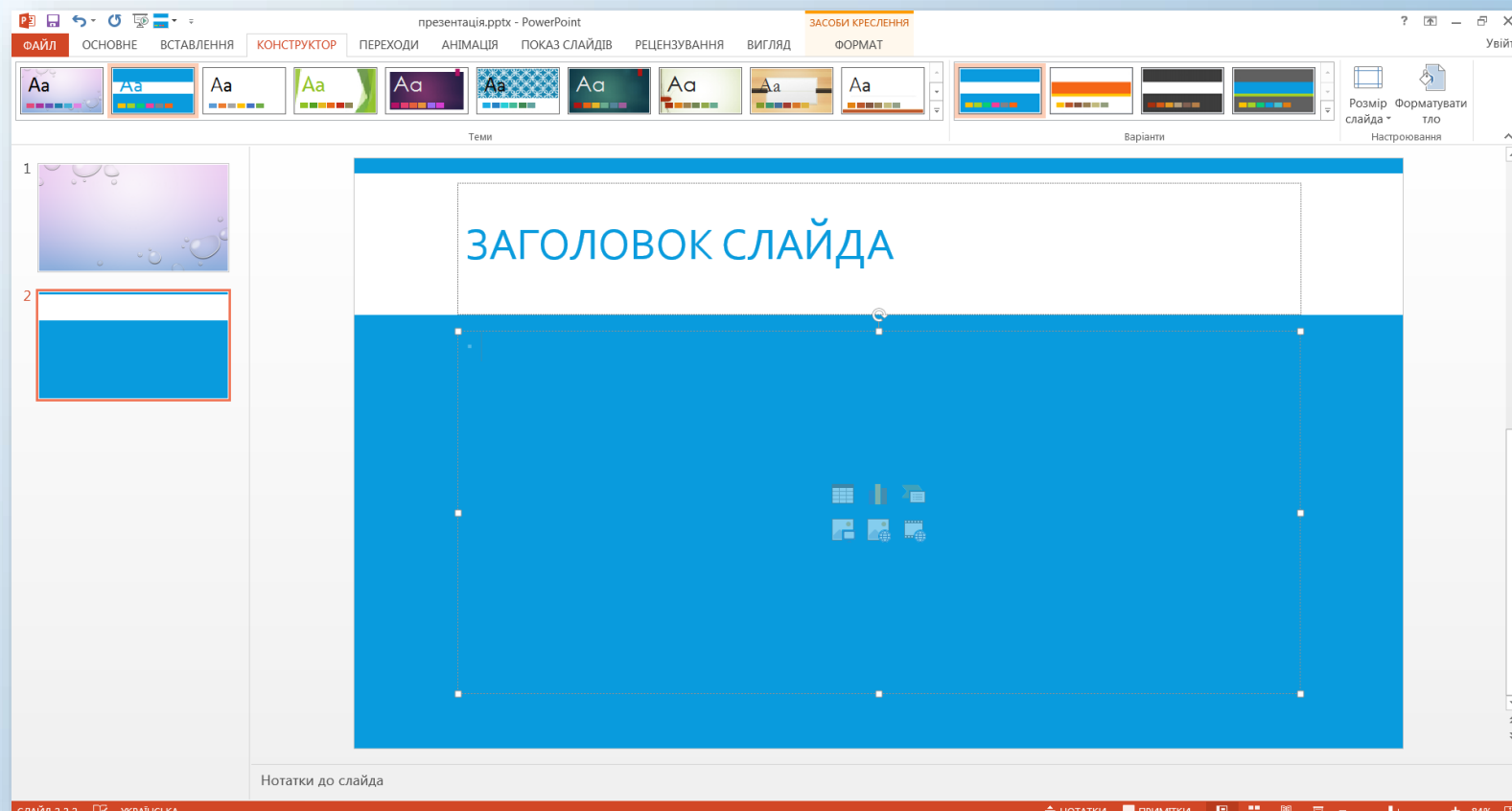
Налаштуйте відповідний дизайн презентації

Усі доступні теми знайдете у вкладці «Конструктор» (1). Прокрутіть список усіх варіантів (2) і оберіть, який з них найкраще підходить. Перш ніж застосовувати його до презентації, наведіть на нього курсор та подивіться, як буде виглядати документ. Натиснувши на обраний дизайн, ви автоматично застосуєте його до всіх слайдів

Якщо презентація з кількох слайдів, то можна обрати інший дизайн для окремої сторінки. Для цього виберіть слайд, який потрібно змінити. Потім клацніть по дизайну, який бажаєте застосувати, і виберіть «Застосувати до вибраного слайда». Він з'явиться на обраному слайді, але не змінить дизайн інших слайдів

Пам'ятайте, що фон є елементом заднього плану...

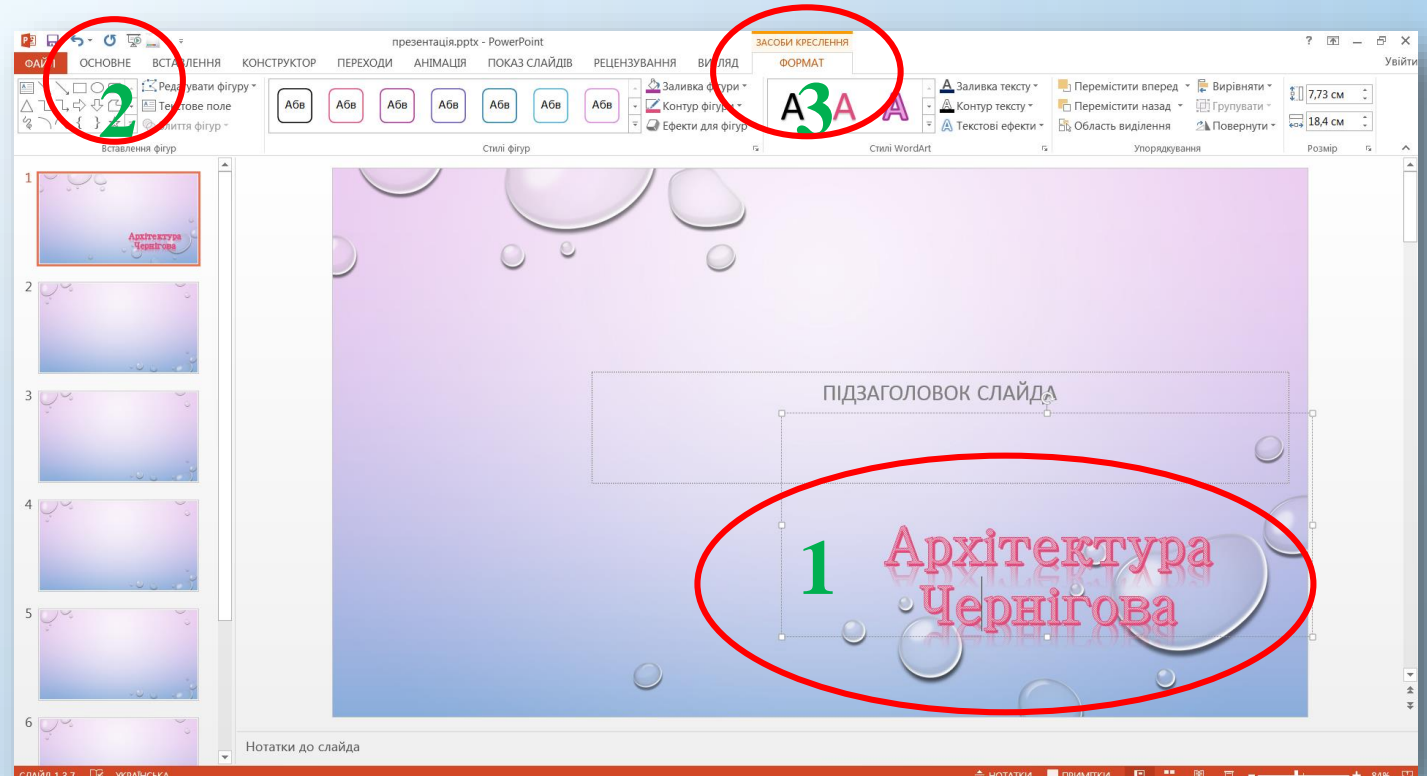
- Він має виділяти, підкреслювати інформацію слайда, але не затуляти її
- Використання різних фонів на слайдах в межах однієї презентації не створює відчуття єдності, зв'язності, стильності інформації
- Поєднання двох кольорів – кольору тексту та кольору фону – істотно впливає на глядача
- Будь-який фоновий малюнок підвищує стомлюваність очей і знижує ефективність засвоєння презентованого матеріалу
- Використання фотографій як фону є не завжди вдалою ідеєю через труднощі з підбором шрифту. В цьому випадку треба або використовувати більш-менш однотонні фотографії, або розташовувати текст не на самій фотографії, а на кольоровій підкладці. Але такий варіант оформлення фону має бути виправданим метою презентації
- Заважає сприйняттю текстової інформації й використаний у презентації фон у вигляді анімованого об'єкта
- Рекомендується використовувати світлий фон слайдів

Крок 3

Титульна сторінка: заголовок, підзаголовок

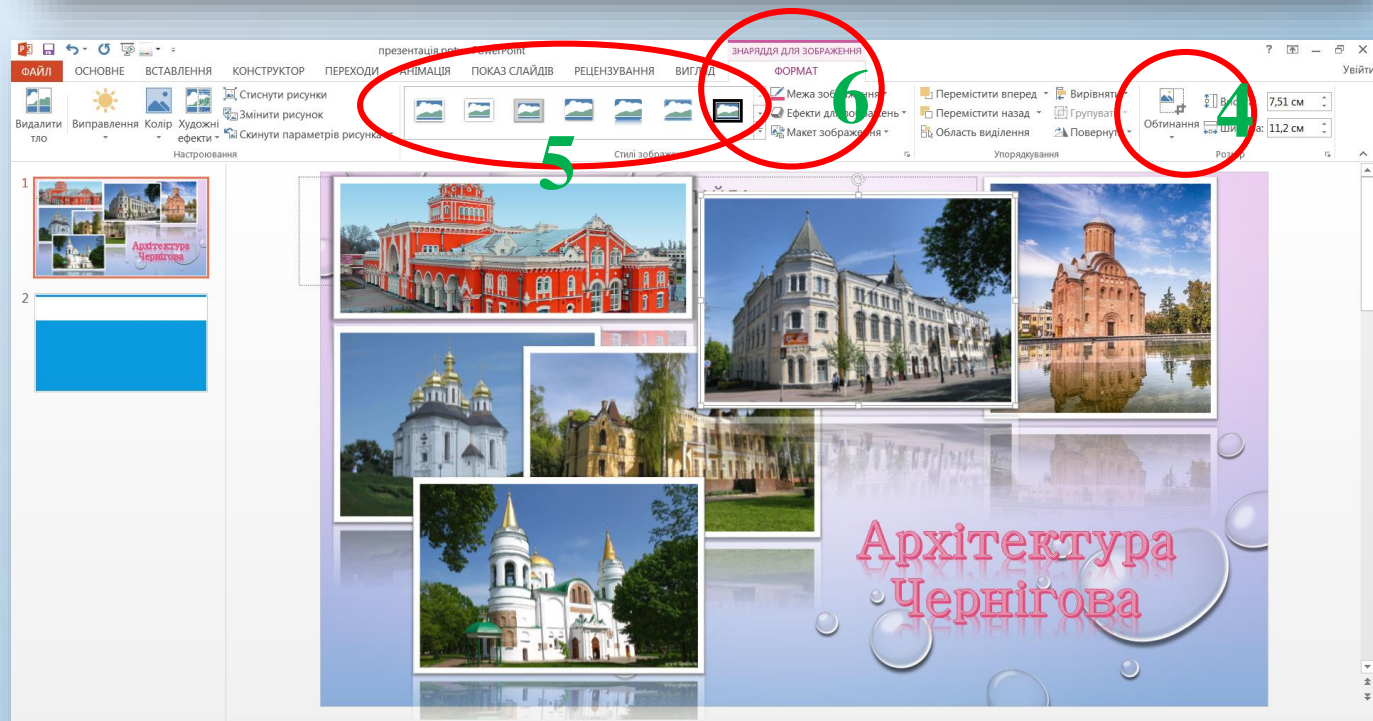
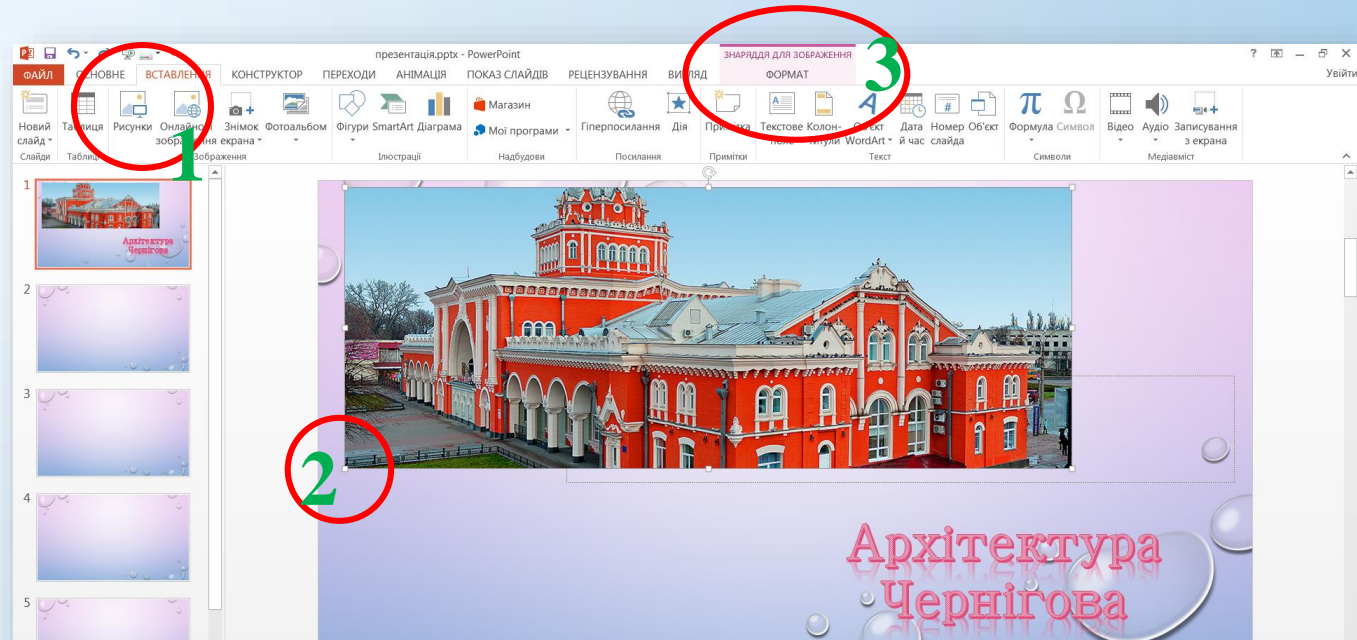
У полі «Заголовок слайда» (1) додайте підпис. За допомогою опцій панелі інструментів вгорі («Основне» (2), «Формат» (3): «Засоби креслення», «Знаряддя для текстових полів») можна відформатувати текст, змінивши розмір і тип шрифту. Щоб перемістити текстове поле, виберіть його. З'явиться значок з чотирма стрілками, він дозволить переміщати текстові поля в будь-яку область слайда

Крок 3 Титульна сторінка: ілюстрації та фото

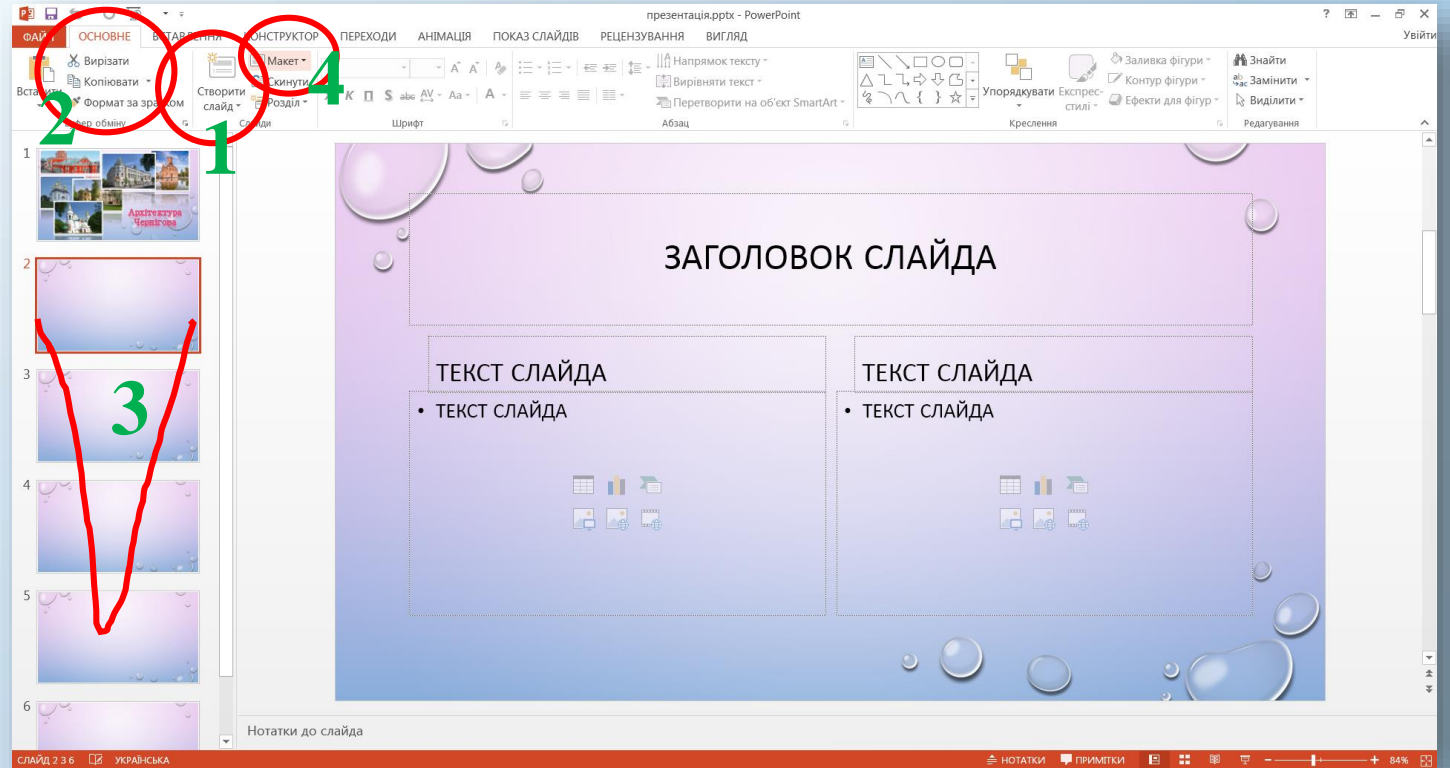
За допомогою функції «Рисунки» (1) (або шляхом копіювати/вставити) експортуйте з ПК зображення, надайте їм потрібного розміру (2). У вкладці «Формат: знаряддя для зображення» (3) зможете обрізати зображення (4), обрати його стиль (5), додати ефекти та межі (6). Щоб перемістити зображення, клацніть на нього та перетягніть у потрібне місце

Крок 4

Додавання нових слайдів

Натисніть на кнопку «Створити слайд» (1) на панелі інструментів у вкладці «Основне» (2). Новий слайд відіб'ється в полі (3) зліва під першим. Оберіть макет слайда (4). Наповніть його текстовим матеріалом та зображеннями

Пам'ятайте, під час роботи з текстом...

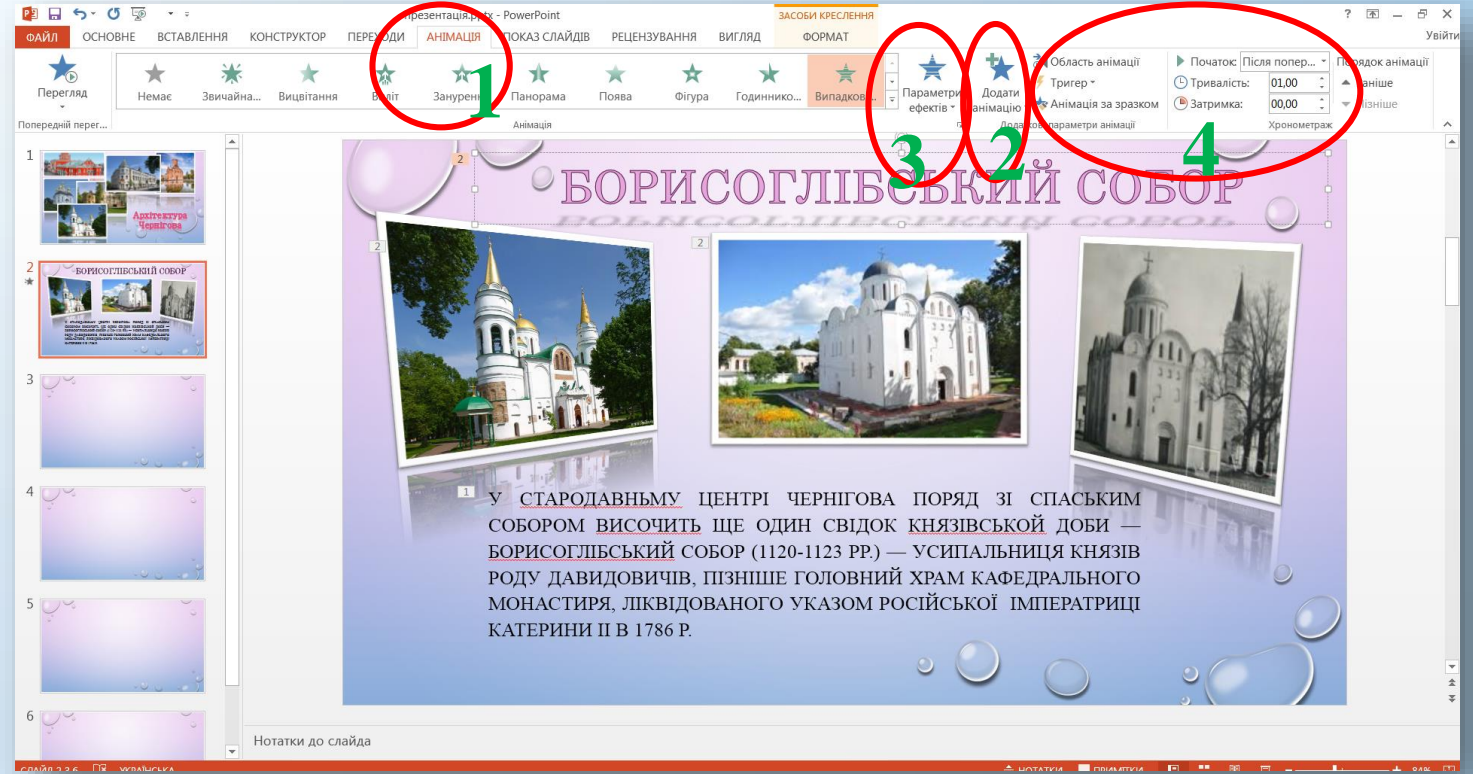
- Заголовки повинні привертати увагу аудиторії
- Слова та речення мають бути короткі
- Найбільш важлива інформація повинна розміщуватися в центрі екрана
- Якщо на слайді картинка, надпис повинен розміщуватися під нею
- Шрифти для заголовків – не менше 24, для інформації – не менше 18
- Шрифт – складний елемент дизайну, тому краще не експериментуйте. Під час оформлення презентації використовуйте такі шрифти: Arial; Comic Sans MS; Courier; Georgia; Tahoma; Times New Roman; Verdana
- Не можна змішувати різні типи шрифтів у одній презентації. Для виділення інформації слід використовувати жирний шрифт, курсив, підкреслення, різні кольори
- Не треба заповнювати один слайд дуже великим обсягом інформації. Найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти розміщуються по одному на кожному окремому слайді

Крок 5

Додайте анімацію: до тексту, зображень та ін. об'єктів презентації

Завдяки анімаційним ефектам об'єкти можуть з'являтися, зникати та переміщуватися. Крім того, ефекти можуть змінювати розмір і колір об'єктів. Виберіть об'єкт або текст, до якого потрібно додати анімацію.

Перейдіть на вкладку «Анімація» (1) та виберіть потрібну анімацію в «Додати анімацію» (2). Клацніть «Параметри ефектів» (3) і виберіть потрібний ефект.

Налаштуйте хронометраж анімації (4): способи відтворення (після клацання, після попереднього, з попереднім), порядок анімації (тривалість, затримка)

Пам'ятайте, під час роботи з анімацією...

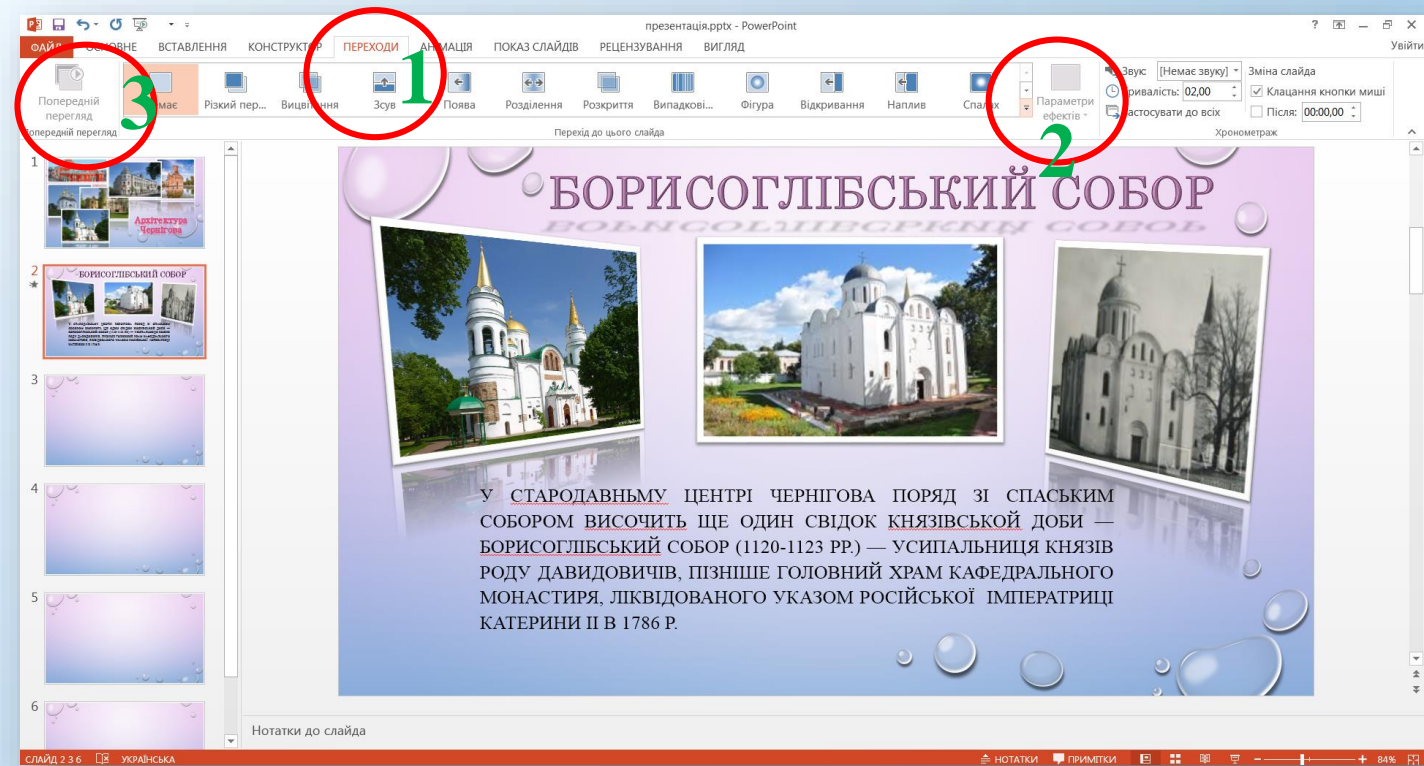
- Потрібно стежити, щоб ефект був доречним
- Надмірне використання звуків, анімаційних ефектів – бар'єр на шляху ефективної передачі інформації

Крок 6

Додайте переходи між слайдами

Перехід – це візуальний ефект під час зміни слайдів у презентації. Ви можете вибрати швидкість, додати звук і налаштувати вигляд ефектів переходу. Виберіть слайд, до якого потрібно додати перехід. Перейдіть на вкладку «Переходи» (1) та оберіть перехід. Якщо клацнути перехід, то зможете переглянути його. Клацніть на «Параметри ефектів» (2) та виберіть потрібний напрямок і характер ефекту.

Натисніть кнопку «Попередній перегляд» (3), щоб переглянути перехід

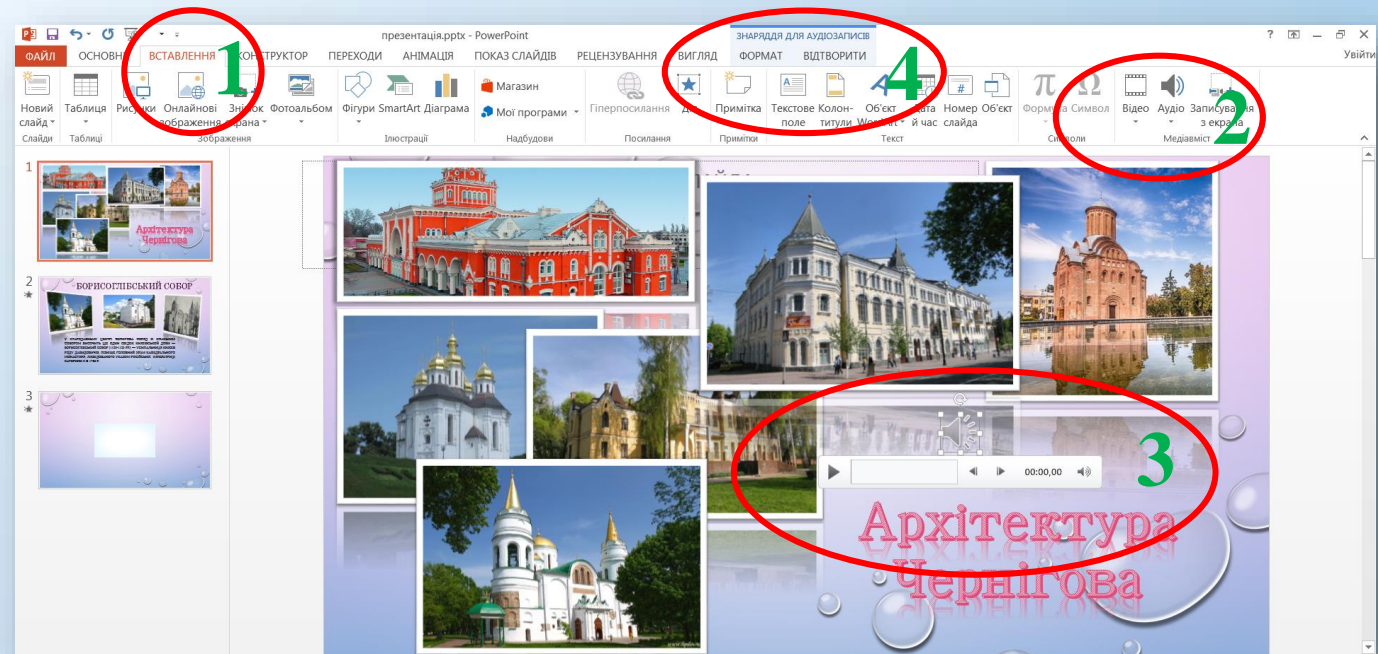

Крок 7

Додайте аудіо, відео

Натисніть на вкладку «Вставлення» (1) на панелі інструментів та оберіть кнопку «Відео» чи «Аудіо» (2). Завантажте аудіо/відео з ПК. На слайді з'явиться значок звуку (3), натиснувши на який відкриється вкладка «Знаряддя для аудіозаписів» кнопка «Відтворити» (4). Тут ви зможете обрізати аудіо, відредагувати гучність, налаштувати параметри

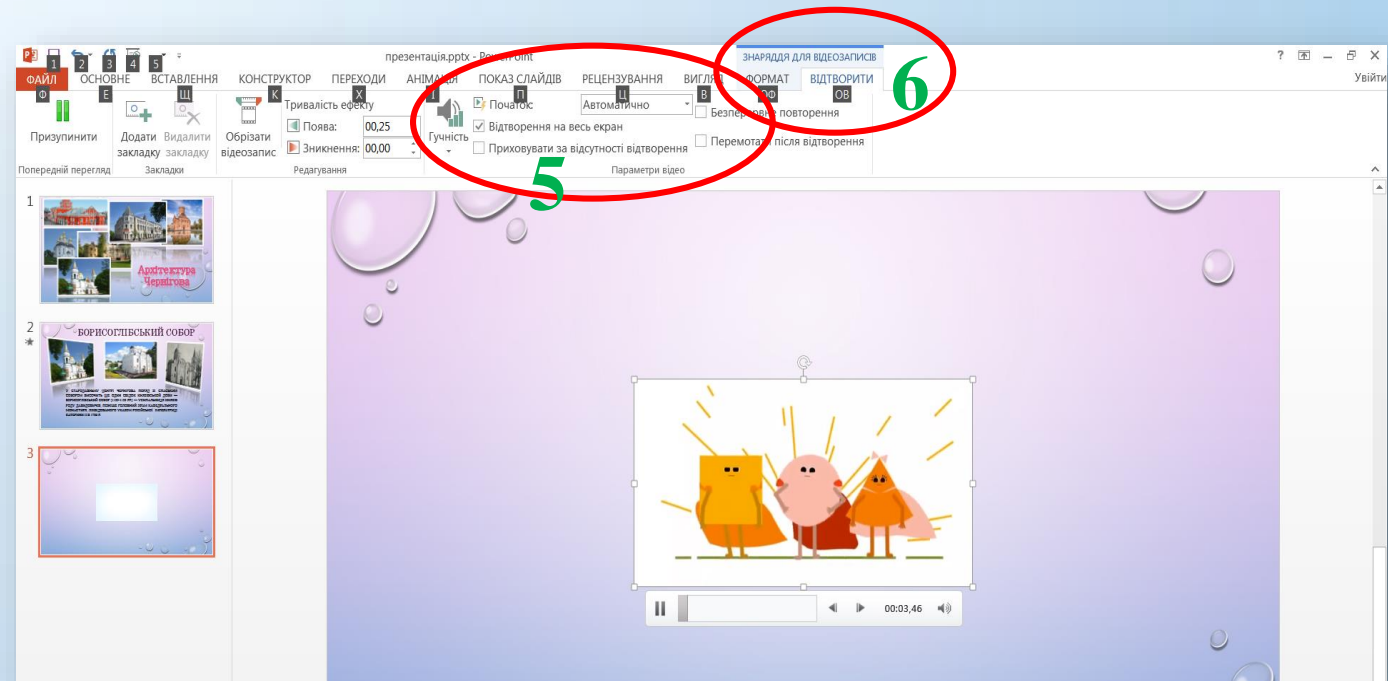

Крок 7

Додайте аудіо, відео

Значок звуку можна приховати, поставивши галочку в полі «Приховати під час показу» (5). Коли завантажите відео, то на слайді з'явиться саме відео, клацнувши на яке відкриється вкладка «Знаряддя для відеозаписів» кнопка «Відтворити» (6). За допомогою цієї вкладки ви зможете відредагувати та змінити параметри відео

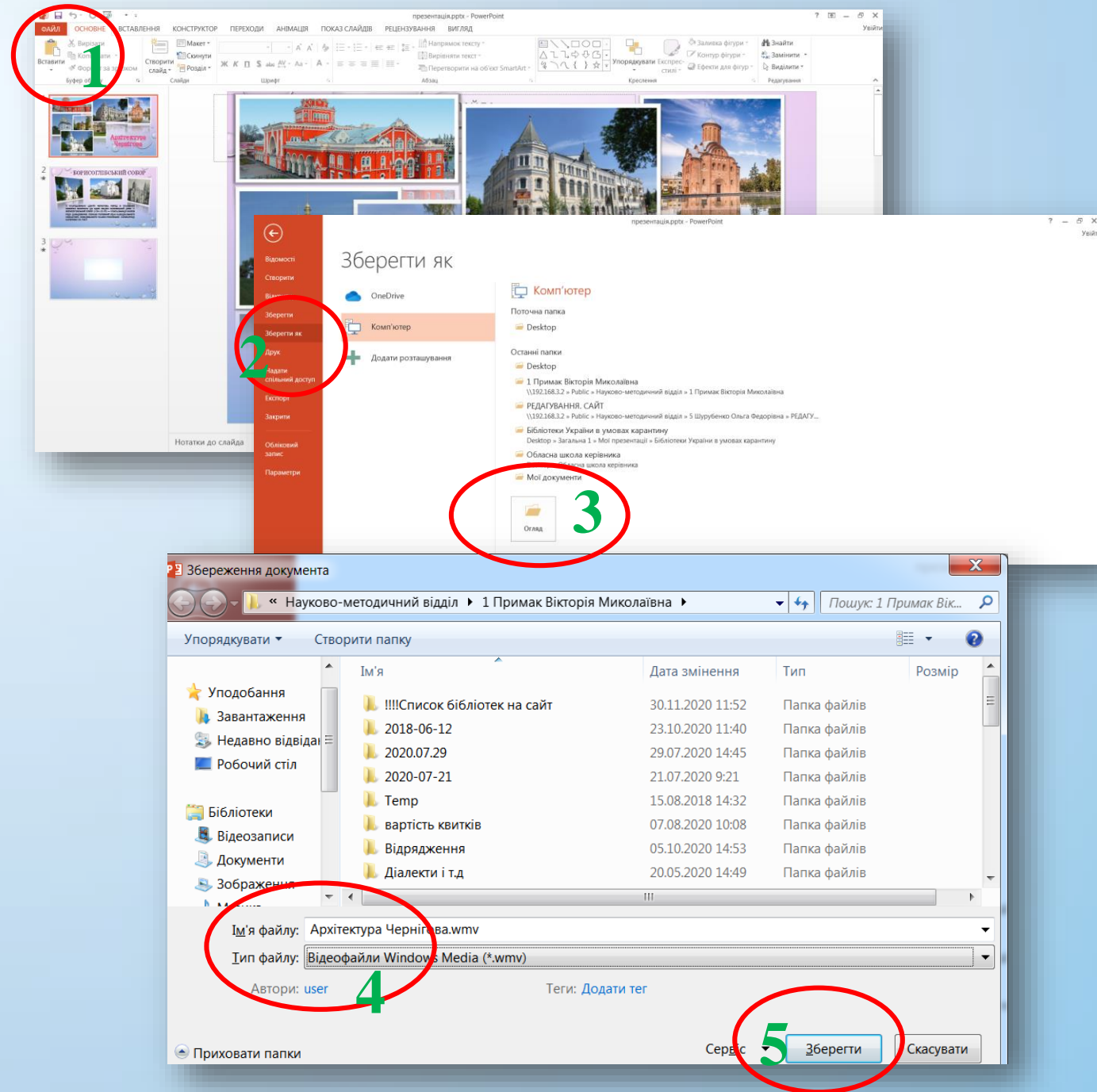

Крок 8

Збережіть презентацію у потрібному форматі

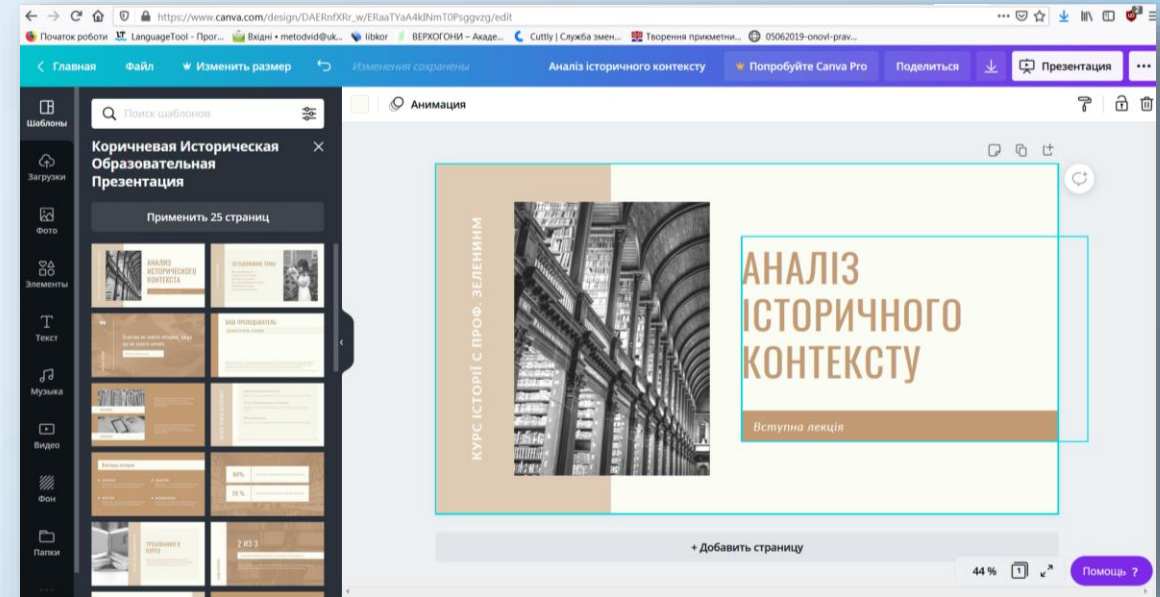
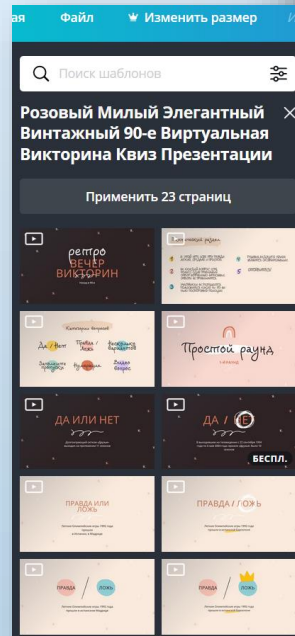
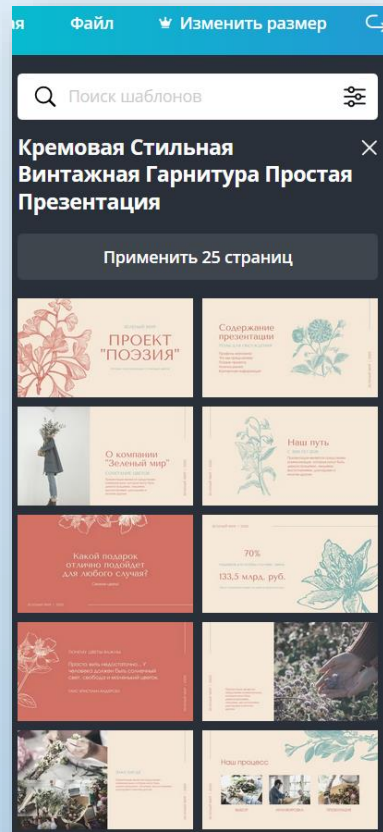
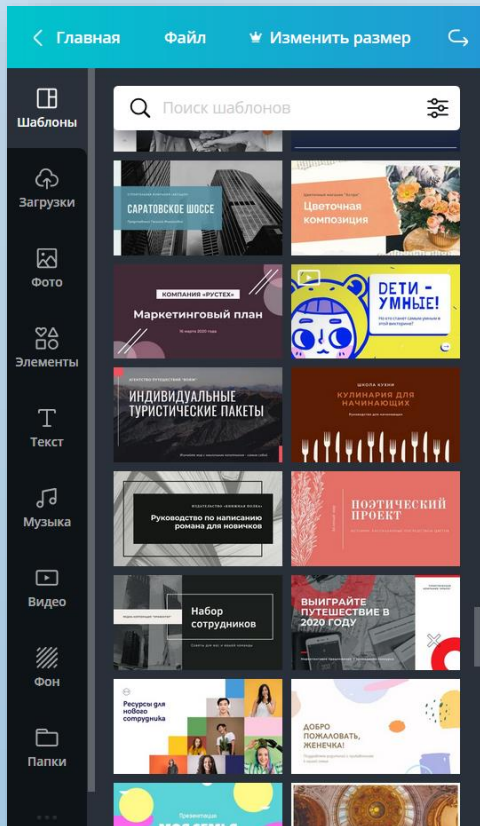
Для збереження потрібно натиснути вкладку «Файл» (1) – «Зберегти як» (2) – обрати теку для збереження «Огляд» (3) – у полі «Ім'я файлу» (4) ввести назву презентації, а в полі «Тип файлу» (4) обрати у якому форматі ви бажаєте зберегти роботу: презентація Power Point, відео Windows Media, pdf та ін. Натиснути на «Зберегти» (5)

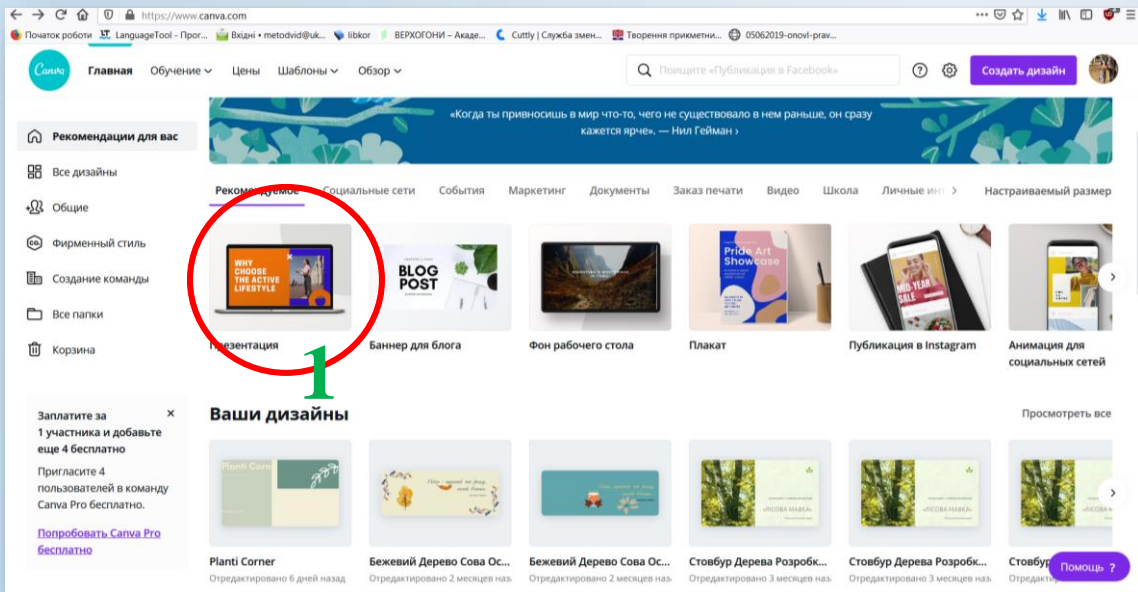

**Створення презентації
на Canva**

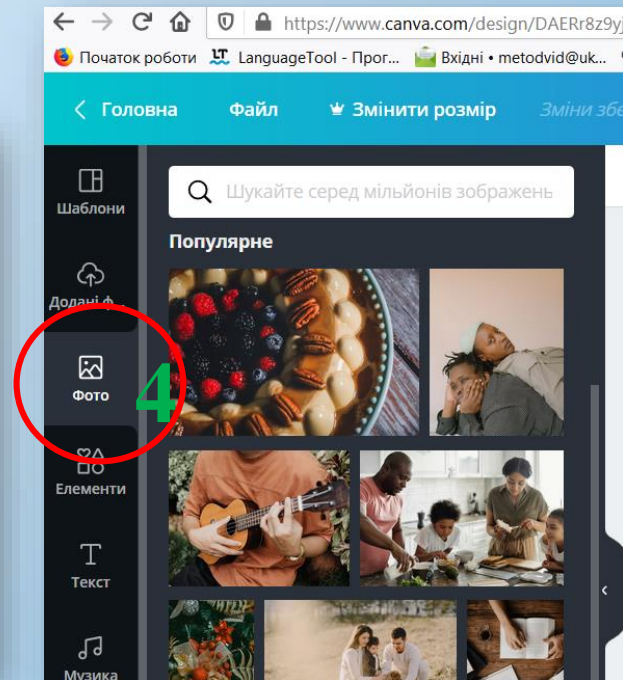
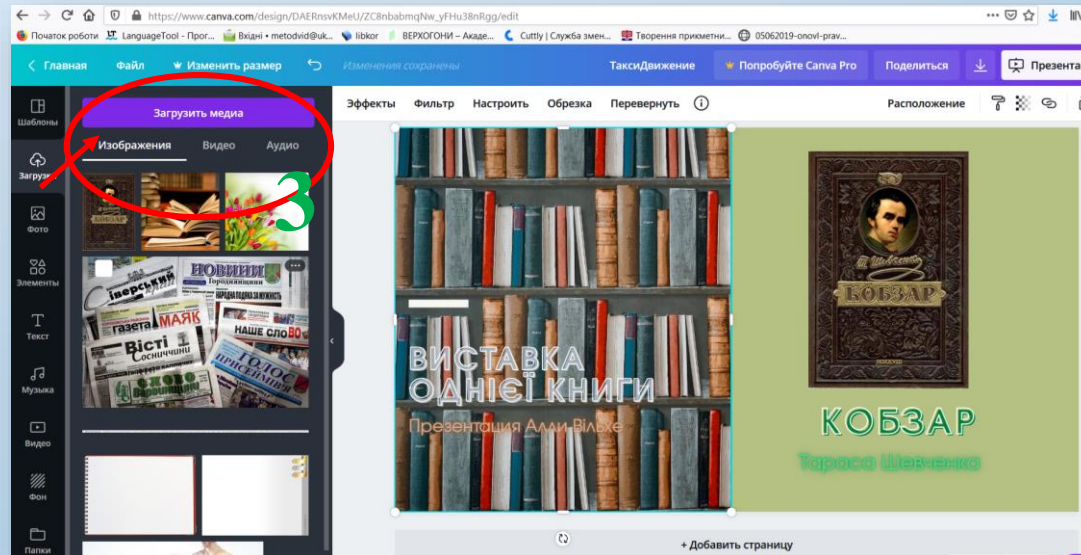
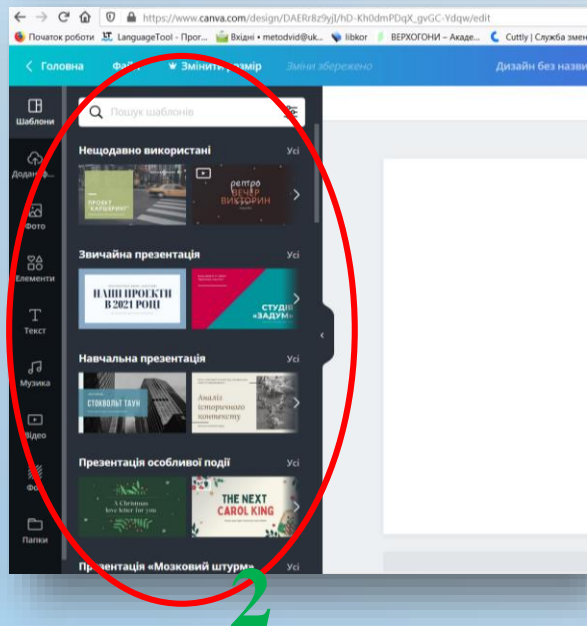
Програми Canva для презентацій забезпечують безкоштовний доступ до сотень найкрасивіших дизайнерських макетів для створення презентацій на будь-яку тему

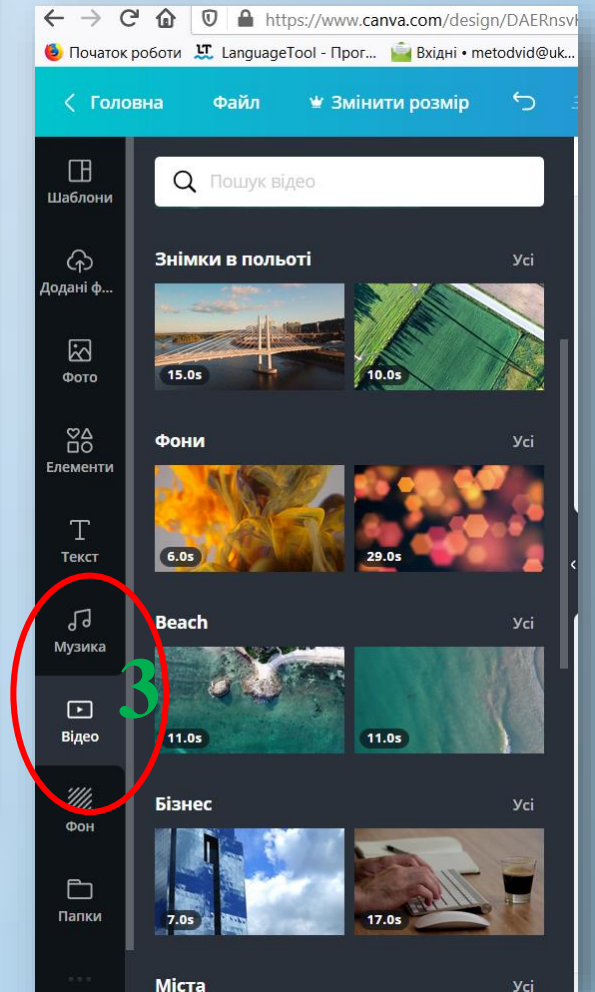
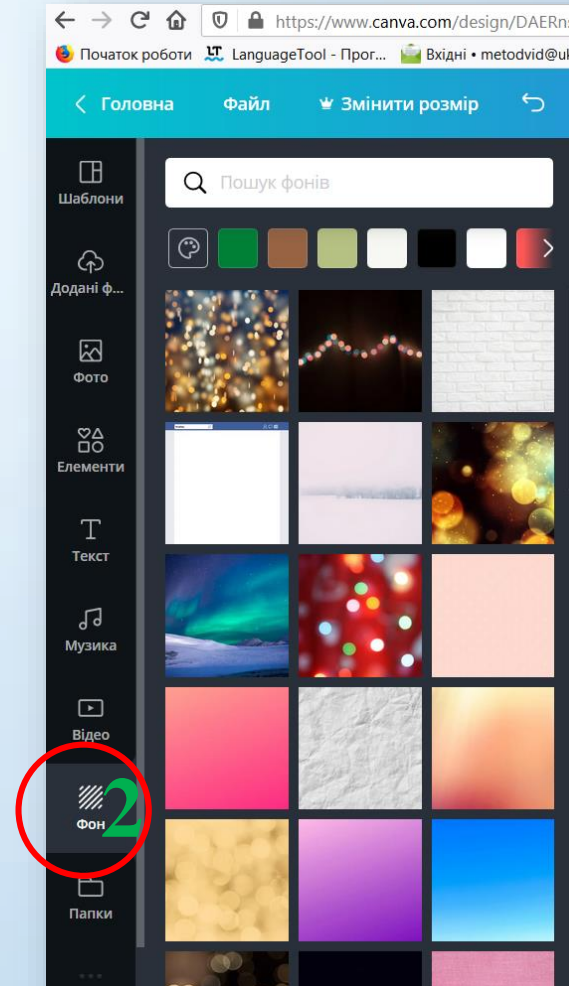
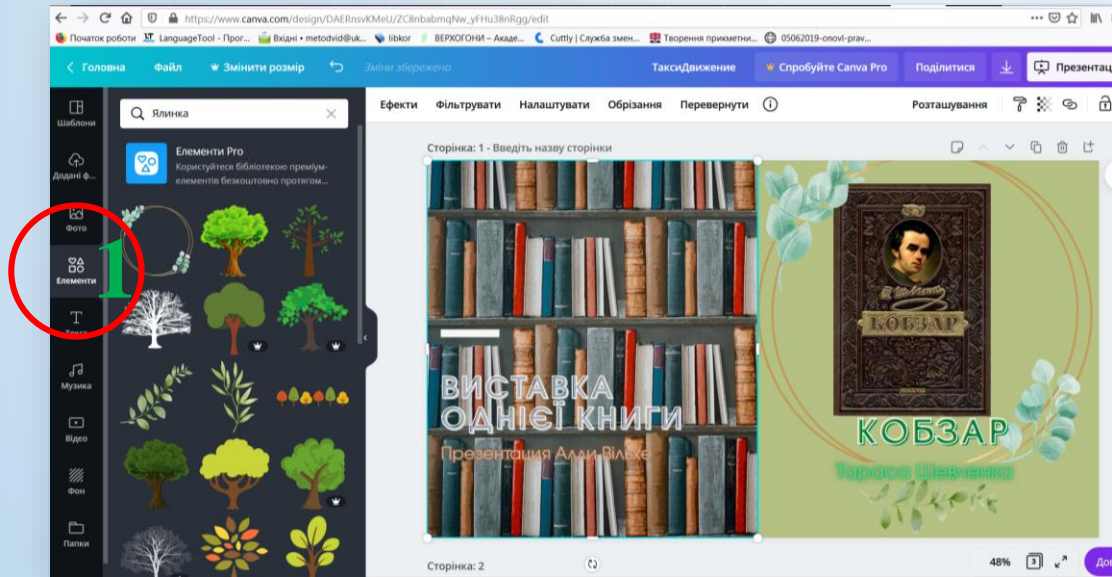

Відкриття Canva і виберіть тип дизайну «Презентація» (1). Виберіть один із сотень професійних шаблонів слайдів (2). Завантажте власні фотографії та знімки (3) або візьміть із вбудованої галереї (4). Налаштуйте зображення, додайте стильні фільтри та відформатуйте текст

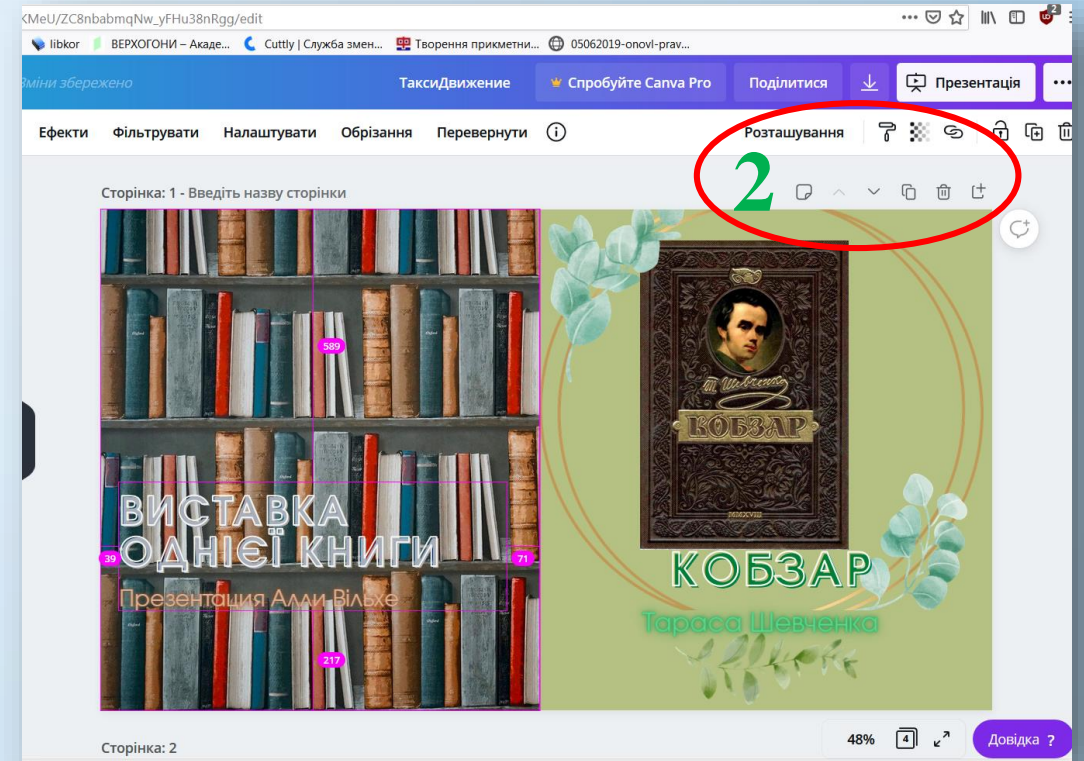
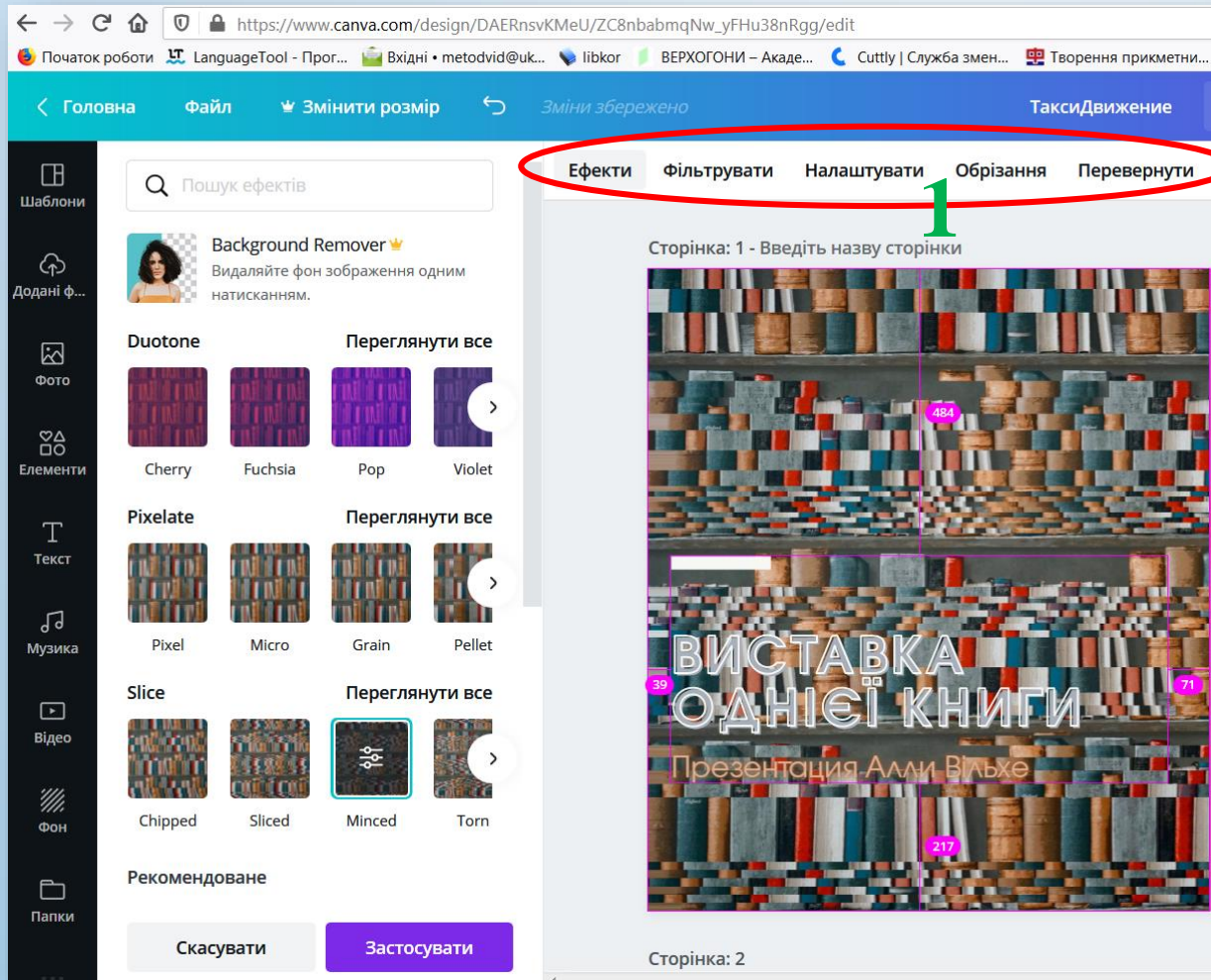

Скористайтесь каталогом елементів (1), серед яких знайдете якісні ілюстрації на будь-які теми: від корпоративних до освітніх, фоновими зображеннями (2), завантажте музику та відео (3)

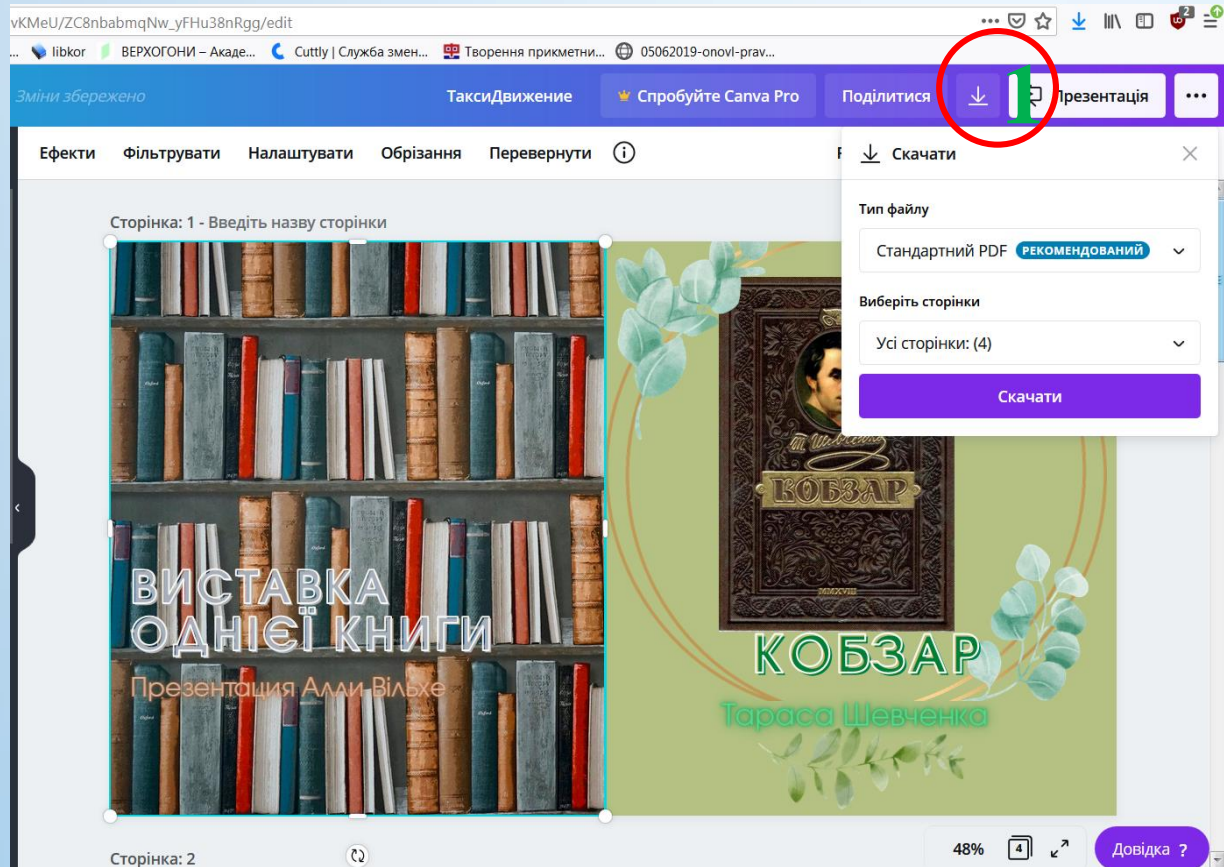
Під час оформлення презентації можна скористатися ефектами, фільтрами, налаштуваннями, обрізати та повернути зображення (1)

Можна налаштувати розташування елементів на сторінці, додати нову сторінку, дублювати сторінку, поміняти сторінки місцями, видалити (2)

Готову презентацію потрібно завантажити, вибравши тип файлу (power point, pdf, png, jpg, mp4, gif) та відповідні сторінки презентації (1)

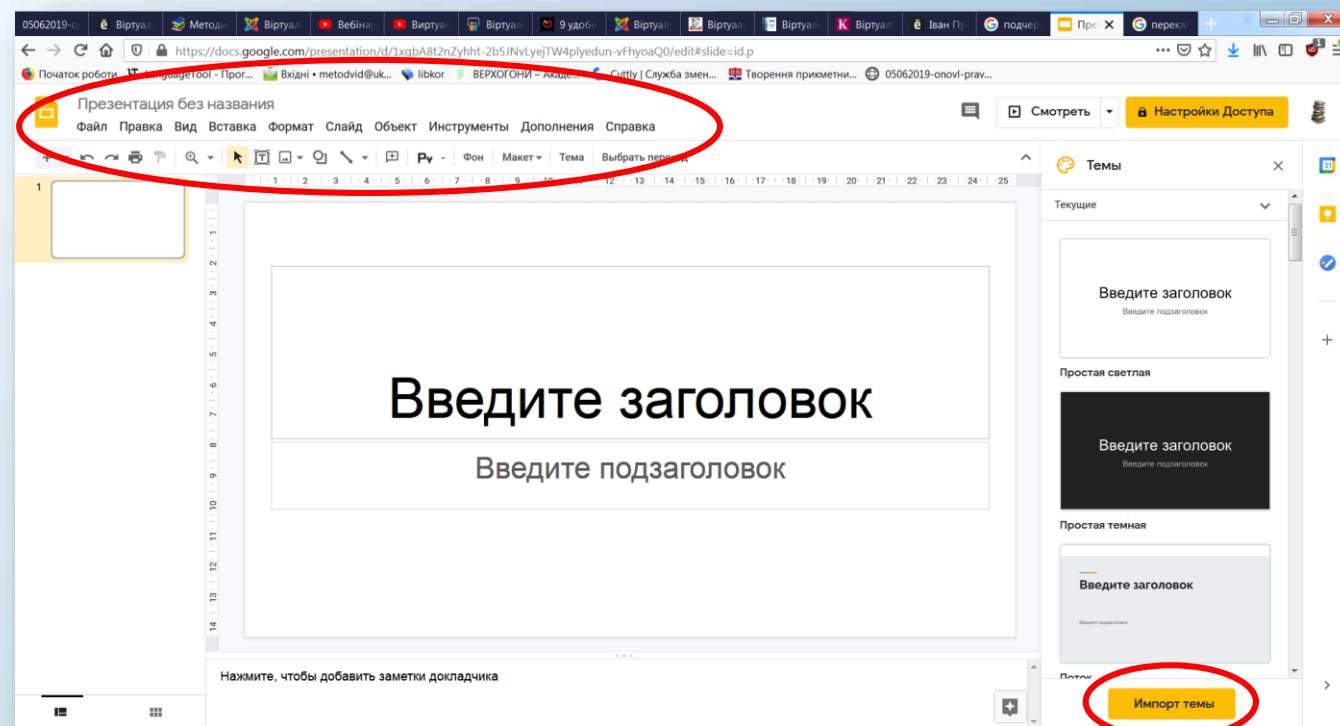

Для спільної роботи над презентацією можна створити на Canva команду, запросивши користувачів у вашу групу. Приймаючи запрошення, вони зможуть приступити до спільної роботи над презентацією в будь-який момент

**Створення презентації
на Google Slides**

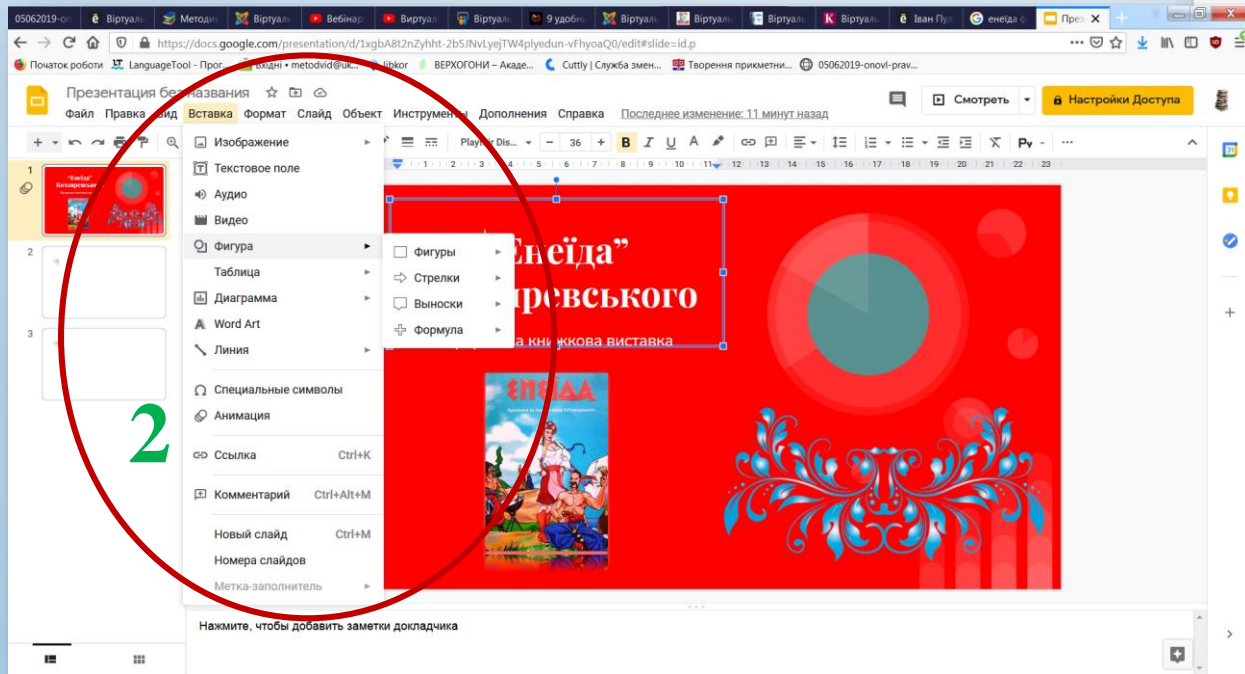
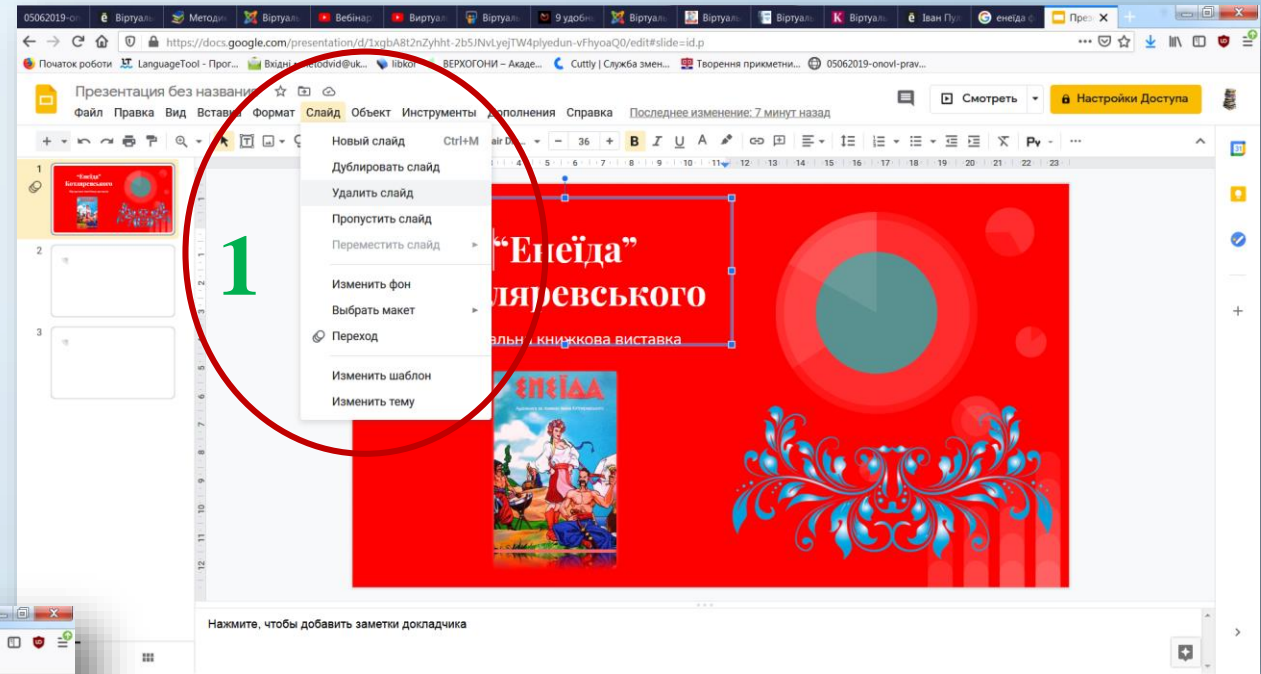
Google Slides — це програма для презентацій, що входить до складу безкоштовного офісного пакета Google Docs на базі Інтернету. Ви можете створювати файли, редагувати та демонструвати їх, а також працювати над ними разом з іншими користувачами де і коли завгодно — абсолютно безкоштовно

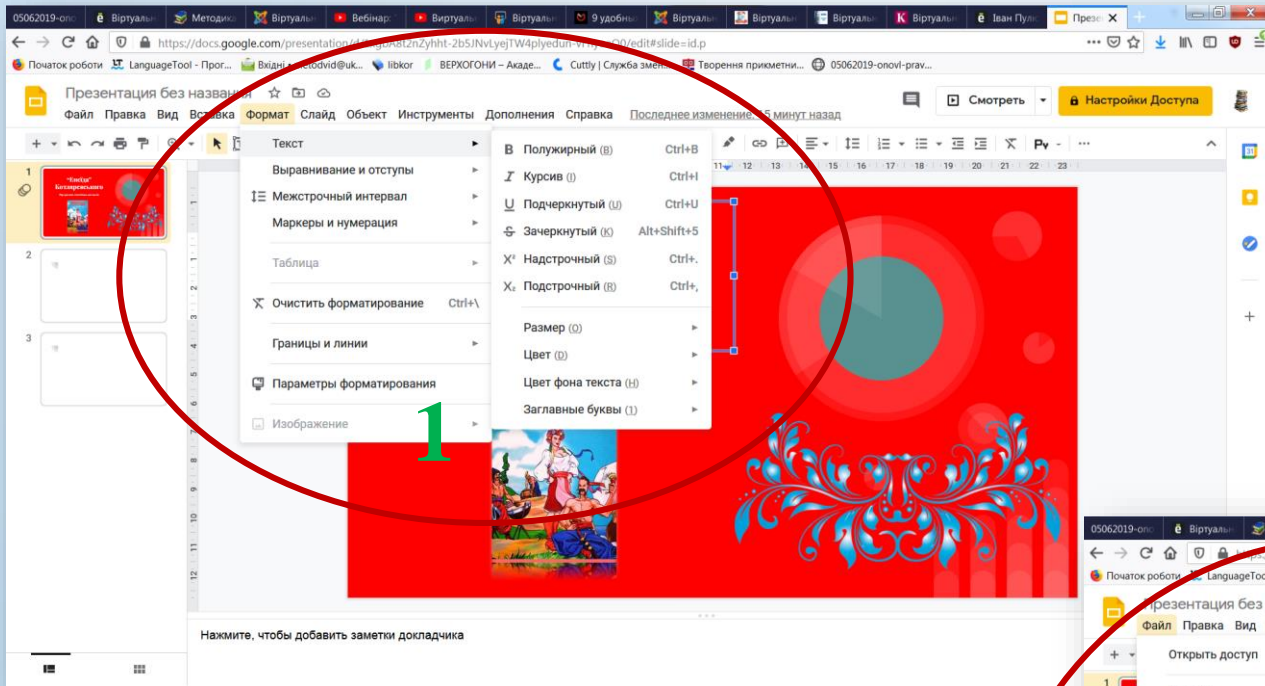
Функціонал Google Презентації подібний до Power Point та Canva. Розглянемо основні вкладки, які будуть необхідні під час роботи над презентацією

За допомогою вкладки «Слайд» (1) можна створювати, дублювати та видаляти слайди; змінювати шаблони, теми, фони; обирати макети; налаштовувати переходи слайдів

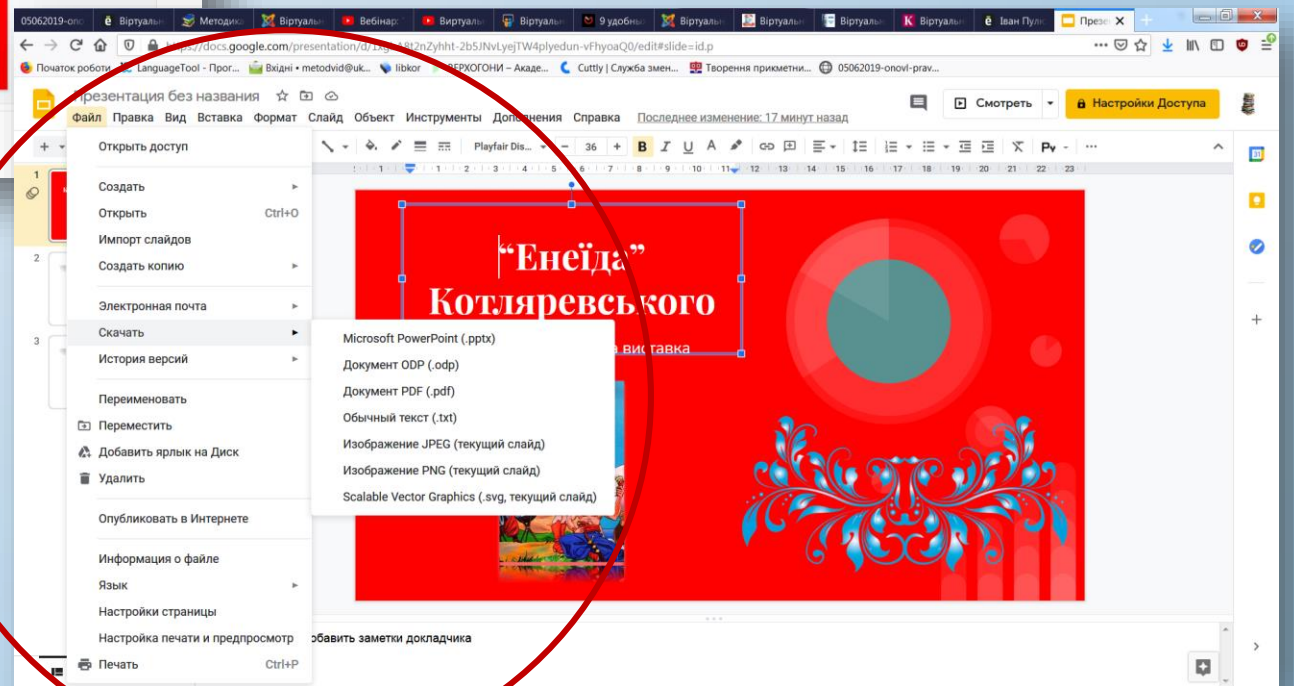

Скориставшись вкладкою «Вставка» (2) можна завантажити текст, зображення, відео та аудіо, а також таблиці, фігури, діаграми

У вкладці «Формат» (1) варто працювати над текстом: можна обрати шрифт, розмір, відцентрувати, виставити міжрядковий інтервал, нумерацію та маркери

За допомогою вкладки «Файл» (2) можете завантажити презентацію на ПК, обравши відповідний тип формату: power point, pdf, odp, png, jpeg

2

**Огляд програм
з відеомонтажу**

Windows Movie Maker – програма для створення/редагування відео. Дозволяє додати ефекти, звуковий супровід, титри і плавні переходи. Може створювати слайд-шоу і записати проєкти на оптичні носії.

Можливості Windows Movie Maker:

- широкий набір інструментів для роботи з медіа
- накладання звукової доріжки
- регулювання гучності аудіопотоку
- функція попереднього перегляду
- наявність ефектів і переходів
- можливість створення слайд-шоу
- експорт готового проєкту в соціальну мережу Facebook, YouTube
- зміна швидкості відтворення кліпів
- додавання всіляких заставок, підписів і титрів
- збереження ролика на ПК
- підтримує велику кількість форматів: avi, wmv, mpeg, mp4, mov, mp3, wma, 3gp, jpeg, tiff, png

VideoPad Video Editor – безкоштовний відеоредактор для повсякденного використання.

Програма працює практично з усіма популярними форматами і може використовуватися для перегляду графічних файлів. Крім того, в ній є велика бібліотека всіляких графічних ефектів і переходів між кадрами. Чимало уваги розробники приділили й інструментарію для роботи зі звуком.

Ключові особливості та функції:

- має безкоштовну версію для некомерційного використання
- дозволяє «склеювати» ролики, додаючи аудіо, текст, відео з вебкамери
- уповільнювати або прискорювати відео, повертати його в різні боки
- накладати текст на відео, додавати титри
- записувати власні коментарі
- надає широкий вибір графічних ефектів і переходів
- дозволяє створити власний простенький саундтрек
- записати готове відео на диск або завантажити на Youtube

«**Відеомонтаж**» – зручний софт для роботи з відео російською мовою для Windows. Редактор потрібно завантажити і встановити на ПК

Можливості «Відеомонтажу»:

- використання будь-яких файлів (mp4, avi, mkv та ін.)
- комбінування різних форматів в одному проєкті
- стильні фільтри з каталогу
- написи поверх відео
- корекція кольору
- заміна/завантаження музики, фону
- перегляд готового проєкту з будь-яких пристроїв
- створення роликів високої якості – Full HD
- налаштування розміру кінцевих файлів
- встановлення оптимальної частоти кадрів
- завантаження результату на YouTube

Джерела

- ✓ Бондаренко В. Віртуальні виставки як дистантна бібліотечна послуга [Електронний ресурс] / В. Бондаренко // Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://cutt.ly/DjadJZJ> (дата звернення: 04.01.2021). – Назва з екрана.
- ✓ Видеомонтаж: простий и удобный редактор видео [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://video-editor.su/> (дата обращения: 04.01.2021). – Название с экрана.
- ✓ Віртуальні виставки [Електронний ресурс] // Наукова бібліотека Одеського національного університету ім. І. І Мечникова. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://cutt.ly/1jalz8J> (дата звернення: 04.01.2021). – Назва з екрана.
- ✓ Віртуальні виставки [Електронний ресурс] // Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. – Режим доступу: <https://cutt.ly/4jal5Ye> (дата звернення: 04.01.2021). – Назва з екрана.
- ✓ Глазунова Л. В. Вебінар: «Віртуальні книжкові виставки: жанри, технологія та сервіси для створення» : 3-й інтернет-марафон [Електронний ресурс] / Людмила Володимирівна Глазунова // YouTube. – Електрон. відеодані. – 2014, 29 серп. – Режим доступу: <https://youtu.be/8ngfueg2HcE> (дата звернення: 04.01.2021). – Назва з екрана.

- ✓ Кудря Л. М. Віртуальна виставка [Електронний ресурс] / Людмила Миколаївна Кудря // Українська бібліотечна енциклопедія : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – 2014, 23 черв. – Режим доступу: <https://cutt.ly/Bjadu5B> (дата звернення: 04.01.2021). – Назва з екрана.
- ✓ Рекомендації щодо змісту та оформлення мультимедійних презентацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cutt.ly/ojazTsL> (дата звернення: 04.01.2021). – Назва з екрана.
- ✓ Удобная программа для презентаций онлайн [Электронный ресурс] // Canva. – Режим доступа: <https://cutt.ly/vjacsvL> (дата обращения: 04.01.2021). – Название с экрана.
- ✓ Google Презентації [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. – Електрон. текст. дані. – 2020, 19 листоп., 20:27. – Режим доступу: <https://cutt.ly/RjacMqX> (дата звернення: 04.01.2021). – Назва з екрана.
- ✓ VideoPad Video Editor [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://cutt.ly/8javG2P> (дата обращения: 04.01.2021). – Название с экрана.
- ✓ Windows Movie Maker [Электронный ресурс] // Википедия : свободная энциклопедия. – Электрон. текст. данные. – 2019, 29 марта, 19:00. – Режим доступа: <https://cutt.ly/rjavEix> (дата обращения: 04.01.2021). – Название с экрана.